

Europese
Commissie

#SOTEU

STAAT VAN DE UNIE 2021

15 SEPTEMBER

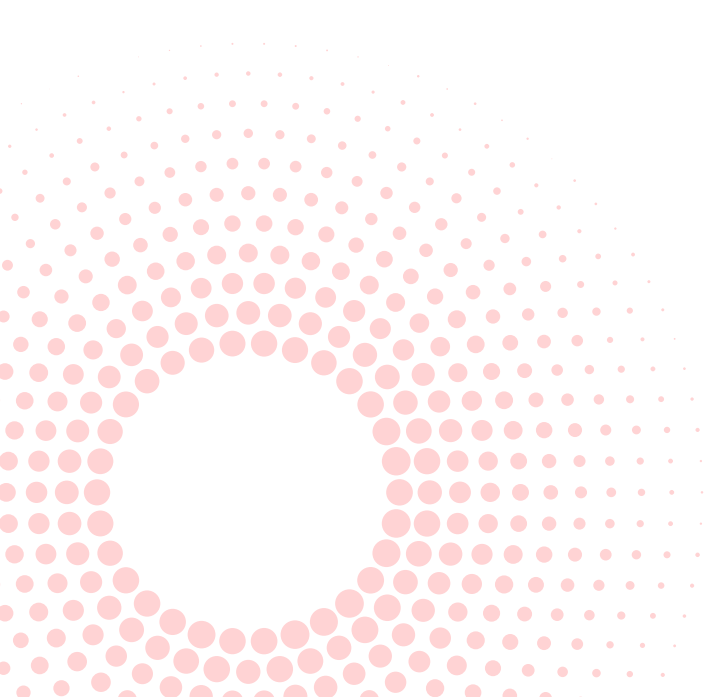
DOOR URSULA VON DER LEYEN
Voorzitter van de Europese Commissie

Ieder jaar houdt de voorzitter van de Europese Commissie in september voor het Europees Parlement een toespraak over de Staat van de Unie, waarin hij of zij de balans van het voorbije jaar opmaakt en de prioriteiten voor het komende jaar presenteert. De voorzitter zet daarin ook uiteen hoe de Europese Commissie wil inspelen op de grootste uitdagingen voor de Europese Unie. Op de toespraak volgt een plenair debat. Dat is het startsein voor het overleg met het Europees Parlement en de Raad over het werkprogramma van de Commissie voor het komende jaar.

De Staat van de Unie, die is verankerd in het Verdrag van Lissabon, maakt deel uit van het kaderakkoord van 2010 over de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Europese Commissie. Volgens dat akkoord moet de voorzitter ook een intentieverklaring sturen aan de voorzitter van het Europees Parlement en de voorzitter van de Raad, met een gedetailleerd overzicht van de maatregelen die de Europese Commissie tot het einde van het volgende jaar denkt te nemen in de vorm van wetgeving en andere initiatieven.

Ursula von der Leyen, de voorzitter van de Europese Commissie, heeft op 15 september 2021 haar tweede toespraak over de Staat van de Unie gehouden.

Alle materiaal in verband daarmee is beschikbaar op <http://ec.europa.eu/soteu2021>

OVERZICHT

TOESPRAAK 2021	3
-----------------------------	----------

INTENTIEVERKLARING AAN VOORZITTER DAVID MARIA SASSOLI EN PREMIER JANEZ JANŠA	21
--	-----------

VERWEZENLIJKINGEN	26
--------------------------------	-----------

1. EEN UITWEG UIT DE WERELDWIJDE GEZONDHEIDSCRISIS.....	29
--	----

2. DE HISTORISCHE BELOFTE VAN NEXTGENERATIONEU.....	35
--	----

3. EUROPA GROENER, DIGITALER EN SOCIAAL RECHTVAARDIGER MAKEN.....	42
--	----

4. GEOPOLITIEK NA DE PANDEMIE.....	56
------------------------------------	----

5. SAMEN VORM GEVEN AAN DE TOEKOMST VAN EUROPA.....	62
--	----

TIJDLIJN	63
-----------------------	-----------

**STAAT VAN
DE UNIE**

TOESPRAAK 2021

DE ZIEL VAN ONZE UNIE VERSTERKEN

Inleiding

Geachte voorzitter,
geachte leden van het Parlement,

Veel mensen hebben het gevoel dat hun leven op pauze staat, terwijl de wereld voorbijraast.

De snelheid van de gebeurtenissen en de enorme omvang van de uitdagingen zijn soms moeilijk te vatten.

Dit is ook een tijd van introspectie geweest. Een tijd waarin mensen hun leven heroverwegen en brede debatten worden gevoerd over het delen van vaccins en over gedeelde waarden.

Maar als ik terugblik op het afgelopen jaar, als ik kijk naar de staat van de Unie vandaag, dan zie ik in alles wat we doen een sterke ziel.

Robert Schuman zei: *Europa heeft behoefte aan een ziel, een ideaal, en aan de politieke wil om dit ideaal te dienen.*

Op momenten waarop je op de proef wordt gesteld, komt je ware geest – je ziel – naar boven.

Europa heeft die woorden de afgelopen twaalf maanden tot leven gebracht.

Tijdens de grootste wereldwijde gezondheids crisis van de laatste eeuw, hebben we ervoor gekozen samen aan de slag te gaan, zodat elk deel van Europa dezelfde toegang kreeg tot een levensreddend vaccin.

Tijdens de ergste wereldwijde economische crisis in decennia hebben we ervoor gekozen samen aan de slag te gaan, met NextGenerationEU.

En tijdens de grootste planetaire crisis ooit hebben we er opnieuw voor gekozen samen aan de slag te gaan, met de Europese Green Deal.

We deden het samen, de Commissie, het Parlement, de 27 lidstaten. Als één Europa. En daar mogen we trots op zijn.

Maar de coronatijd is nog niet voorbij.

Terwijl de pandemie voortduurt, is er nog veel leed in onze samenleving. Harten zijn voorgoed gebroken, levensverhalen blijven onvoltooid, en onze jongeren krijgen de verloren tijd niet terug. We staan voor nieuwe en blijvende uitdagingen, in een wereld die nu eens vooruit- en dan weer achteruitgaat.

Het staat dus buiten kijf: ook volgend jaar wordt een test van ons karakter.

Maar ik geloof dat op momenten waarop je op de proef wordt gesteld, je ware geest – je ziel – naar boven komt.

Als ik rondkijk in onze Unie, weet ik dat Europa die proef zal doorstaan.

En dat vertrouwen heb ik, omdat ik weet welke inspiratie jonge mensen in Europa ons kunnen bieden.

Omdat onze jongeren staan voor empathie en solidariteit.
Zij geloven dat we verantwoordelijk zijn voor onze planeet.
En ook al maken ze zich zorgen, ze zijn vastbesloten om de toekomst beter te maken.

Om sterker te worden moet onze Unie meer gaan lijken op onze volgende generatie: bedachtzaam, vastberaden en zorgzaam. Gedreven door waarden en krachtdadig.

Een dergelijke mentaliteit zal de komende twaalf maanden belangrijker zijn dan ooit. Dit is de boodschap van de intentieverklaring die ik vanmorgen heb toegezonden aan voorzitter Sassoli en eerste minister Janša om een overzicht te geven van onze prioriteiten voor het komende jaar.

EEN IN TEGENSPOED EN HERSTEL VERENIGD EUROPA

Geachte leden van het Europees Parlement,

Tijdens een pandemie duurt een jaar lang.

Toen ik hier 12 maanden geleden voor u stond, wist ik niet wanneer, of zelfs óf we een veilig en doeltreffend vaccin tegen COVID-19 zouden vinden.

Maar vandaag, en ondanks alle kritiek, behoort Europa tot de wereldleiders.

Meer dan 70 procent van de volwassenen in de EU is volledig gevaccineerd. Alleen wij hebben de helft van onze vaccinproductie met de rest van de wereld gedeeld. We hebben 700 miljoen doses geleverd aan de Europese bevolking, en nog eens meer dan 700 miljoen doses aan meer dan 130 landen in de rest van de wereld.

Wij zijn de enige regio in de wereld die dat heeft bereikt.

Een pandemie is een marathon en geen sprint.

**We deden het goed,
omdat we het op
de Europese manier
hebben gedaan.**

We volgden de wetenschap.

We waren er voor Europa. We waren er voor de wereld.

We deden het goed, omdat we het op de Europese manier hebben gedaan. En het heeft gewerkt!

Maar hoewel er alle reden is voor vertrouwen, is er geen ruimte voor zelfgenoegzaamheid.

Onze eerste — en meest urgente — prioriteit is het versnellen van de wereldwijde vaccinatie.

Minder dan 1% van de wereldwijde doses is toegediend in laaginkomenslanden. De omvang van de onrechtvaardigheid en de mate van urgentie zijn dan ook duidelijk. Dit is een van de grote geopolitieke kwesties van onze tijd.

Team Europa investeert één miljard euro om de productiecapaciteit voor mRNA-vaccins in Afrika uit te breiden. We hebben al toegezegd 250 miljoen doses te delen.

Ik kan vandaag aankondigen dat de Commissie uiterlijk midden volgend jaar nog eens 200 miljoen doses zal doneren.

Dit is een investering in solidariteit — maar ook in de wereldwijde gezondheid.

De tweede prioriteit is de voortzetting van onze inspanningen hier in Europa.

We zien zorgwekkende verschillen in de vaccinatiegraad in onze Unie.

Daarom moeten we het momentum vasthouden.

En Europa is er klaar voor. We hebben gezorgd voor 1,8 miljard extra vaccinatiedoses. Dat zijn er genoeg voor ons en voor onze buurlanden wanneer een boosterprik nodig is. Laten we alles in het werk stellen om te vermijden dat dit een pandemie van de niet-gevaccineerden wordt.

De laatste prioriteit is het versterken van onze pandemieparaatheid.

Vorig jaar heb ik gezegd dat het tijd was om een Europese gezondheidsunie te bouwen. **Vandaag voegen we de daad bij het woord. We komen met een voorstel om de HERA-autoriteit operationeel te maken.**

Deze zal van groot nut zijn om toekomstige gezondheidsbedreigingen sneller en beter aan te pakken.

We beschikken al over de nodige innovatiekracht en wetenschappelijke capaciteit, een goed geïnformeerde particuliere sector en bevoegde nationale instanties. Nu moeten we dat allemaal samenbrengen en zorgen voor massale financiering.

Daarom stel ik een **nieuwe missie voor paraatheid en weerbaarheid op het gebied van gezondheid voor de hele EU** voor. Die moet worden ondersteund met investeringen van Team Europa ter waarde van 50 miljard euro tegen 2027.

Om ervoor te zorgen dat een lokale epidemie van een virus nooit meer verandert in een wereldwijde pandemie. Het is de best mogelijke return on investment.

Geachte leden van het Parlement,

Met de activiteiten in het kader van de Europese gezondheidsunie zetten we een grote stap voorwaarts. Ik wil dit Parlement bedanken voor uw steun.

We hebben laten zien dat we snel kunnen optreden, als we het samen doen.

Neem nu het digitale EU-certificaat.

Tot nu toe zijn in heel Europa meer dan 400 miljoen certificaten aangemaakt. 42 landen in 4 continenten zijn aangesloten op het systeem.

Wij hebben in maart een voorstel ingediend.

U heeft er werk van gemaakt!

Drie maanden later is het operationeel.

Terwijl de rest van de wereld erover sprak, kon Europa dankzij deze gezamenlijke inspanningen tot handelen overgaan.

Terwijl de rest van de wereld erover sprak, kon Europa dankzij deze gezamenlijke inspanningen tot handelen overgaan.

We hebben veel dingen goed gedaan. We zijn snel te werk gegaan bij de oprichting van SURE. Dankzij dit noodinstrument werd steun geboden aan meer dan 31 miljoen werknemers en 2,5 miljoen bedrijven in heel Europa.

We hebben lessen getrokken uit het verleden, toen we te verdeeld en niet snel genoeg reageerden.

En het contrast is groot: de vorige keer duurde het 8 jaar voordat het bbp van de eurozone weer het niveau van vóór de crisis bereikte.

Deze keer zullen naar verwachting 19 landen al dit jaar weer op het niveau van vóór de pandemie staan, en de andere landen volgend jaar. **In het laatste kwartaal lag de groei in de eurozone hoger dan die in de VS en China.**

Maar dit is nog maar het begin. De lessen die we uit de financiële crisis hebben getrokken, moeten als waarschuwing dienen. Toen kondigde Europa de overwinning te snel af en daarvoor hebben we een prijs betaald. We zullen diezelfde fout niet opnieuw maken.

Het goede nieuws is dat we met NextGenerationEU nu zullen investeren in zowel herstel op korte termijn als welvaart op lange termijn.

We zullen de structurele problemen in onze economie aanpakken: van de arbeidsmarkthervormingen in Spanje tot de pensioenhervormingen in Slovenië of de belastinghervorming in Oostenrijk.

We zullen ongekeerde investeringen doen in 5G en glasvezel. Maar even belangrijk zijn investeringen in digitale vaardigheden. Die taak vereist de aandacht van de leiders en een gestructureerde dialoog op topniveau.

Ons antwoord geeft een duidelijk signaal aan de markten en investeerders.

Maar als we naar de toekomst kijken, moeten we ook nadenken over de manier waarop de crisis onze economie heeft veranderd — denken we maar aan de toegenomen schulden, de ongelijke gevolgen voor verschillende sectoren, of nieuwe manieren van werken.

Daarom zal de Commissie de komende weken de besprekingen over de herziening van de economische governance nieuw leven inblazen. Het doel is om ruim op tijd voor 2023 tot een consensus te komen over de te volgen koers.

Voor ons herstel is de eengemaakte markt de belangrijkste aanjager van hoogwaardige banen en concurrentievermogen.

Geachte leden van het Parlement,

Binnenkort vieren we de 30e verjaardag van de eengemaakte markt. Al 30 jaar is die de drijvende kracht achter de vooruitgang en welvaart in Europa.

Aan het begin van de pandemie hebben we de eengemaakte markt verdedigd tegen de druk van erosie en fragmentatie. Voor ons herstel is de eengemaakte markt de belangrijkste aanjager van hoogwaardige banen en concurrentievermogen.

Dat is met name van belang voor de digitale eengemaakte markt.

Het afgelopen jaar hebben we ambitieuze voorstellen gedaan.

Om de poortwachtersmacht van grote platforms in te perken;

om de democratische verantwoordelijkheid van die platforms te versterken;

om innovatie te bevorderen;

om de kracht van artificiële intelligentie in goede banen te leiden.

Digitale technologie maakt het verschil tussen succes en mislukking. Ook de lidstaten denken er zo over. De digitale uitgaven in het kader van NextGenerationEU zullen het streefcijfer van 20% nog overtreffen.

Daaruit blijken het belang van investeringen in de technologische soevereiniteit van Europa. We moeten extra inspanningen leveren om de digitale transformatie vorm te geven volgens onze regels en waarden.

Ik wil in dit verband graag even ingaan op halfgeleiders, die kleine chips die alles laten werken: van smartphones en elektrische steps tot treinen en complete slimme fabrieken.

Er is geen digitale technologie mogelijk zonder chips. Door een tekort aan halfgeleiders werken nu al hele productielijnen op halve kracht, en dat ondanks de stijgende vraag.

Maar terwijl de wereldwijde vraag is geëxplodeerd, is het aandeel van Europa in de hele waardeketen, van ontwerp tot productiecapaciteit, afgenomen. We zijn afhankelijk van geavanceerde chips uit Azië.

Dit is dus niet alleen een kwestie van concurrentievermogen. Het is ook een kwestie van technologische soevereiniteit. Dit verdient onze onverdeelde aandacht.

We zullen een nieuwe Europese wet inzake chips voorstellen. We moeten onze onderzoeks-, ontwerp- en testcapaciteiten, die van wereldklasse zijn, samenbrengen. We moeten de investeringen van de EU en de lidstaten in de hele waardeketen coördineren.

Het doel is gezamenlijk een geavanceerd Europees ecosysteem voor chips tot stand te brengen, dat ook de productie omvat. Dat moet onze voorzieningszekerheid waarborgen en nieuwe markten voor baanbrekende Europese technologie ontwikkelen.

Dat is inderdaad een enorme opgave. En ik weet dat sommigen beweren dat het onmogelijk is.

Maar hetzelfde werd 20 jaar geleden gezegd over het Galileo-project.

En kijk wat er is gebeurd. We hebben het voor elkaar gekregen. Vandaag maakt het navigatiesysteem van meer dan 2 miljard smartphones over de hele wereld gebruik van Europese satellieten. We zijn wereldleiders. **Laten we het dus nog eens wagen, deze keer met halfgeleiders.**

Geachte leden van het Parlement,

De pandemie heeft diepe littekens achtergelaten en een enorme impact gehad op onze sociale markteconomie.

Avond aan avond stonden wij voor het raam of in de deuropening om te applaudisseren voor de eerstelijns werkers.

We voelden allemaal hoezeer wij afhankelijk waren van deze werkers. Van deze vrouwen en mannen die zichzelf opofferen, maar het moeten doen met een lager loon, minder bescherming en minder zekerheid.

Het applaus mag dan zijn verstild, maar aan dat krachtige gevoel moet blijvend uitdrukking worden gegeven.

Daarom is het zo belangrijk dat de **Europese pijler van sociale rechten** gestalte krijgt.

Het gaat daarbij om fatsoenlijke banen, eerlijke arbeidsvoorwaarden, betere gezondheidszorg en een goede balans tussen werk en privéleven.

Als de pandemie één ding heeft duidelijk gemaakt, dan is het wel dat tijd kostbaar is. En dat niets zo waardevol is als de tijd die we doorbrengen met onze dierbaren.

We zullen dan ook een nieuwe Europese zorgstrategie voorstellen.

Omdat elke man en elke vrouw recht heeft op de best mogelijke zorg en een optimale balans tussen werk en privéleven. Sociale rechtvaardigheid is echter niet alleen een kwestie van tijd, maar ook van fiscale rechtvaardigheid.

In onze sociale markteconomie is het een goede zaak dat bedrijven winst maken. *Maar als zij winst maken*, is dat zeker ook te danken aan de kwaliteit van onze infrastructuur, onze sociale zekerheid en onze onderwijsstelsels.

We moeten extra inspanningen leveren om de digitale transformatie vorm te geven volgens onze eigen regels en waarden.

Het is dan ook niet meer dan vanzelfsprekend dat het bedrijfsleven zijn verschuldigde bijdrage levert. Daarom zullen wij blijven optreden tegen belastingontwijking en -fraude.

Wij zullen een wetsvoorstel indienen om greep te krijgen op de winsten die worden weggesluisd via brievenbusfirma's. En we zullen alles in het werk stellen om ervoor te zorgen dat het historische wereldwijde akkoord over een minimumtarief voor vennootschapsbelasting wordt bekrachtigd.

Eerlijk belasting betalen is niet alleen cruciaal voor de overheidsfinanciën, maar vooral een kwestie van rechtvaardigheid.

Geachte leden van het Parlement,

De basis van de sociale markteconomie in Europa is ons allemaal ten goede gekomen. Het is nu zaak ervoor te zorgen dat ook de volgende generatie aan haar toekomst kan werken.

Wij hebben het over een jonge generatie die hoogopgeleid, bijzonder getalenteerd en uiterst gemotiveerd is. Over een generatie die veel heeft opgegeven voor de veiligheid van anderen.

Jong zijn betekent – normaal gezien – nieuwe dingen ontdekken. Nieuwe ervaringen opdoen. Vriendschap voor het leven sluiten. Je eigen weg vinden. Maar wat hebben wij van onze jongeren gevraagd? Sociale afstand in acht te nemen, binnen te blijven en thuisonderwijs te volgen. Meer dan een jaar lang.

Wij stellen voor 2022 uit te roepen tot het jaar van de Europese jeugd. Een jaar dat in het teken staat van de jongeren, die zoveel hebben overgehad voor anderen.

Daarom staat alles wat wij doen – van de Green Deal tot NextGenerationEU – in het teken van hun toekomst.

En daarom moet NextGenerationEU ook worden gefinancierd met **nieuwe eigen middelen** waaraan we werken.

Tegelijkertijd moeten we voorkomen dat er nieuwe breuklijnen ontstaan. Want Europa heeft zijn jongeren stuk voor stuk nodig.

We moeten de helpende hand reiken aan degenen die tussen de wal en het schip dreigen te vallen. Die geen werk hebben. Die geen onderwijs of opleiding volgen.

Juist voor hen zullen we **een nieuw programma in het leven roepen: ALMA.**

ALMA zal deze jongeren de mogelijkheid bieden om tijdelijk werkervaring op te doen in een andere lidstaat.

Want zij verdienen het evengoed om een met Erasmus vergelijkbare ervaring op te doen. Om vaardigheden te verwerven, contacten te leggen en een eigen Europese identiteit te ontwikkelen.

Maar als wij willen dat jongeren zich in onze Unie herkennen, dan zullen we hen ook de kans moeten geven om zelf aan de toekomst van Europa mee te bouwen. Onze Unie moet een ziel en een visie hebben die hen aanspreekt.

Jacques Delors vroeg zich al af: *Wat moet er van Europa worden als jongeren het niet als een collectief project en hun eigen toekomst zien?*

Daarom stellen wij voor 2022 uit te roepen tot het jaar van de Europese jeugd. Een jaar dat in het teken staat van de jongeren, die zoveel hebben overgehad voor anderen. En jongeren zullen het voortouw moeten nemen bij de debatten in het kader van de Conferentie over de toekomst van Europa.

Het gaat om hun toekomst en het moet hún conferentie worden.

En zoals wij aan het begin van ons mandaat hebben verklaard, is de Commissie bereid om gevolg te geven aan wat er tijdens de conferentie wordt overeengekomen.

EEN EENSGEZIND EN VERANTWOORDELIJK EUROPA

Geachte leden van het Parlement,

De nieuwe generatie is gewetensvol. Zij spoort ons aan om verder te gaan en de klimaatcrisis sneller aan te pakken.

En de gebeurtenissen van deze zomer drukten ons nog eens met de neus op de feiten. In België en Duitsland waren er overstromingen. En van de Griekse eilanden tot de Franse heuvels woedden er bosbranden.

En als we onze ogen niet geloven, confronteert de wetenschap ons wel met de feiten.

De VN heeft onlangs het verslag van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering gepubliceerd. Dat is dé autoriteit op het gebied van de *wetenschap* inzake klimaatverandering.

Het verslag laat er geen twijfel over bestaan. Klimaatverandering wordt veroorzaakt door de mens. Maar dat betekent ook dat we er iets aan kunnen doen.

Zoals ik laatst iemand hoorde zeggen: **Het wordt warmer. Dat komt door ons. Dat staat vast. Het is niet ok. Maar we kunnen het fixen.**

En de *verandering is al begonnen*.

In de eerste helft van dit jaar zijn er in Duitsland meer elektrische voertuigen dan dieselauto's geregistreerd. Polen is inmiddels de grootste exporteur in de EU van autoaccu's en elektrische bussen. En er is het **Nieuw Europees Bauhaus**, dat in de hele Unie voor een creatieve uitbarsting heeft gezorgd in de wereld van architecten, ontwerpers en ingenieurs.

Dus er zit duidelijk beweging in.

En dat is ook precies waar de Europese Green Deal om draait.

In mijn toespraak van vorig jaar kondigde ik voor 2030 een emissiereductiedoelstelling van ten minste 55 % aan.

Sindsdien hebben we samen van onze klimaatdoelstellingen wettelijke verplichtingen gemaakt.

En we zijn de eerste grote economie die met uitgebreide wetgeving is gekomen om dat voor elkaar te krijgen.

U heeft gezien dat het om een complexe materie gaat. Maar het doel is eenvoudig. We laten de vervuiler betalen. We schakelen over op schone energie. We kiezen voor slimmere auto's en schonere vliegtuigen.

En we zorgen ervoor dat de grotere klimaatambitie gepaard gaat met een grotere sociale ambitie. **De groene transitie moet ook billijk zijn. Daartoe hebben we een nieuw sociaal klimaatfonds voorgesteld**, om de energiearmoede aan te pakken waarmee al 34 miljoen Europeanen kampen.

We zorgen ervoor dat de grotere klimaatambitie gepaard gaat met een grotere sociale ambitie. De groene transitie moet ook billijk zijn.

Ik reken erop dat zowel het Parlement als de lidstaten het pakket in zijn geheel overnemen en in deze ambitie volharderen.

Waar het gaat om klimaatverandering en de crisis in de natuur, **kan Europa heel veel doen**. En zij zal ook anderen steunen. Het vervult mij met trots dat ik vandaag kan **meedelen dat de EU haar externe financiering voor biodiversiteit zal verdubbelen**, met name voor de kwetsbaarste landen.

Maar Europa kan het niet alleen.

De COP26 in Glasgow wordt een cruciaal moment voor de wereldgemeenschap.

Grote economieën – van de VS tot Japan – streven ernaar in 2050 of kort daarna klimaatneutraal zijn. Deze ambities moeten nu – nog voor Glasgow – tijdig met concrete plannen worden onderbouwd. Want de huidige verbintenissen voor 2030 schieten tekort om de opwarming van de aarde tot 1,5°C te beperken.

Elk land heeft een verantwoordelijkheid!

De doelen die president Xi heeft gesteld voor China, stemmen hoopvol. Maar wij roepen hem op om van datzelfde leiderschap blij te geven bij de invulling van die doelstellingen. Het zou de wereld geruuststellen wanneer China duidelijk maakt dat het kans ziet om zijn emissies halverwege dit decennium te gaan afbouwen en in binnen- en buitenland van steenkool af te stappen.

Hoewel elk land een verantwoordelijkheid heeft, hebben grote economieën een bijzondere verplichting ten opzichte van de *minst* ontwikkelde en *meest* kwetsbare landen.

Klimaatfinanciering is voor die landen van essentieel belang, wat betreft zowel mitigatie als adaptatie.

In Mexico en Parijs hebben de grote economieën zich ertoe verbonden tot en met 2025 100 miljard dollar per jaar uit te trekken voor de minst ontwikkelde en meest kwetsbare landen.

Mijn boodschap vandaag is dat Europa bereid is meer te doen.

Wij komen ons deel van deze belofte na. **Team Europa draagt 25 miljard dollar per jaar bij**. Maar anderen lopen nog mijlenver achter bij de algehele doelstelling.

Het wegwerken van die achterstand vergroot de kans van slagen in Glasgow.

Mijn boodschap vandaag is dat Europa bereid is meer te doen. **We zullen nu voorstellen een extra bedrag van 4 miljard euro uit te trekken voor klimaatfinanciering tot en met 2027**. Maar wij verwachten van de Verenigde Staten en onze partners dat zij eveneens een extra

inspanning leveren.

Door samen het klimaatfinancieringstekort te verhelpen, zouden de VS en de EU zich krachtig laten gelden als mondiale leiders op klimaatgebied. Het is tijd voor daden.

Geachte leden van het Parlement,

Dit leiderschap op het gebied van klimaat en economie staat centraal bij Europa's mondiale en veiligheidsdoelstellingen.

Dat hangt ook samen met een bredere verschuiving op het wereldtoneel, nu zich geleidelijk een nieuwe internationale orde aftekent.

We staan op de drempel van een **nieuw tijdperk van hyperconcurrentie**.

Een tijdperk waarin sommigen nergens voor terugdeinzen om aan invloed te winnen: of het nu gaat om vaccinbeloften en dure leningen of om raketten en misleidende informatie.

Image by Reuters from Pixabay

Een tijdperk van rivaliserende regio's en van wereldmachten die hun aandacht weer op elkaar richten.

De recente gebeurtenissen in Afghanistan zijn niet de oorzaak van deze verandering – zij zijn er een symptoom van.

En laat ik vooral duidelijk zijn: **wij steunen de Afghaanse bevolking**. De vrouwen en kinderen, openbaar aanklagers, journalisten en mensenrechtenactivisten.

Ik denk met name aan de vrouwelijke rechters, die zich nu moeten verschuilen voor de mannen die zij lieten opsluiten. Zij lopen nu gevaar wegens hun bijdrage aan rechtvaardigheid en de rechtsstaat. Wij moeten hen steunen en we zullen alle inspanningen met de lidstaten coördineren om hen in veiligheid te brengen.

Verder moeten we alle Afghanen in hun eigen land en in de buurlanden van Afghanistan blijven ondersteunen. Wij moeten er alles aan doen om het reële risico van een grote hongersnood en een humanitaire ramp af te wenden. En wij zullen ons steentje bijdragen. Wij zullen de humanitaire steun voor de Afghaanse bevolking met 100 miljoen euro verhogen

Dit maakt deel uit van een nieuw, breder **steunpakket voor Afghanistan** dat wij in de komende weken zullen presenteren en waarin al onze inspanningen worden gebundeld.

We moeten
investeren in ons
partnerschap en
elkaars sterke
punten waarderen.

Geachte leden van het Europees Parlement,

Het was voor alle familieleden van gesneuvelde militairen uiterst pijnlijk om de gebeurtenissen in Afghanistan te moeten aanzien.

Wij buigen het hoofd voor de opofferingen van deze soldaten, diplomaten en hulpverleners die hun leven hebben gegeven.

Hun offer mag niet tevergeefs zijn geweest. We moeten dan ook goed nadenken over de vraag hoe het kon komen dat deze missie zo abrupt eindigde.

Er zijn uiterst zorgwekkende vragen die de bondgenoten in de NAVO zich moeten stellen.

Minder samenwerking is echter voor geen enkel vraagstuk op het gebied van veiligheid en defensie de oplossing. We moeten investeren in ons partnerschap en elkaars sterke punten waarderen.

Samen met secretaris-generaal Stoltenberg werken we daarom aan een nieuwe gezamenlijke verklaring van de EU en de NAVO, die we voor het eind van dit jaar willen presenteren.

Maar dat is slechts één kant van de zaak.

Europa kan – en moet uiteraard – in staat en bereid zijn om zelf meer te doen. Als we meer willen doen, zullen we allereerst moeten uitleggen waarom. Ik zie hier drie grote opgaven voor ons.

Allereerst moeten we zorgen voor stabiliteit in onze eigen omgeving en in alle regio's.

We zijn met de wereld verbonden door nauwe engten, stormachtige zeeën en lange landgrenzen. Door onze geografie weten wij Europeanen beter dan wie ook dat als we de crisis elders niet tijdig aanpakken, de crisis naar ons toe komt.

Ten tweede: de dreigingen waarmee we worden geconfronteerd, ontwikkelen zich razendsnel. Van hybride dreigingen en cyberaanvallen tot een toenemende wapenwedloop in de ruimte.

Door disruptieve technologie kunnen tegenwoordig ook schurkenstaten en niet-statelijke groepen macht uitoefenen.

Legers en raketten zijn niet langer nodig om massale schade aan te richten. Je kunt gewoon vanaf je laptop industriële installaties, stadsbesturen en ziekenhuizen lamleggen. Je hebt niet meer nodig dan een smartphone en een internetverbinding om hele verkiezingen te saboteren.

De derde reden is dat de Europese Unie een unieke rol speelt als veiligheidsleverancier. Er zijn gevallen waarin de NAVO of de VN niet aanwezig is, maar de EU wel moet optreden.

In het veld werken onze soldaten zij aan zij met politiemensen, juristen en artsen, met humanitaire hulpverleners en mensenrechtenactivisten, met leerkrachten en ingenieurs.

We kunnen militair en civiel optreden combineren met diplomatie en ontwikkelingswerk – we hebben veel ervaring met het opbouwen en beschermen van vrede.

Het goede nieuws is dat we de afgelopen jaren zijn begonnen met het ontwikkelen van een Europees defensie-ecosysteem.

Maar wat we nodig hebben, is een Europese defensie-unie.

Er is de laatste paar weken lang en breed gesproken over expeditiemachten. Hoeveel en wat voor expeditiemachten moeten er komen? Gevechtsgroepen of EU-interventiemachten?

Dat is natuurlijk een deel van het debat – en volgens mij ook een deel van de oplossing.

Maar er is een meer fundamentele vraag: waarom werkte dat in het verleden nooit?

Al heb je de meest geavanceerde strijdkrachten ter wereld – wat heeft dat voor zin als je nooit bereid bent ze in te zetten?

Wat ons tot nu toe daarvan heeft weerhouden is niet alleen een ontoereikende capaciteit – de politieke wil was er niet.

Als we die politieke wil opbouwen, kunnen we op EU-niveau veel bereiken.

Drie concrete voorbeelden:

We kunnen militair en civiel optreden combineren met diplomatie en ontwikkelingswerk – we hebben veel ervaring met het opbouwen en beschermen van vrede.

Ten eerste moeten we de basis leggen voor collectieve besluitvorming – omgevingsbewustzijn is nodig.

We schieten tekort als lidstaten die in dezelfde regio actief zijn, hun informatie niet op Europees niveau delen. Het is cruciaal dat we op inlichtingengebied beter samenwerken.

Maar inlichtingen in nauwe zin zijn niet voldoende.

De kennis van alle diensten en uit alle bronnen moet bijeen worden gebracht. Van ruimtevaart tot politieopleidingen, van open source tot ontwikkelingsagentschappen. Dat werk biedt ons een unieke blik en verdiept onze kennis.

Die kennis bestaat al!

Maar we kunnen er alleen gebruik van maken en met kennis van zaken besluiten nemen als we het volledige beeld hebben. En dat volledige beeld is er nu niet. We beschikken over de kennis, maar die hangt niet samen. Onze informatie is versnipperd.

De EU zou daarom kunnen overwegen een eigen gezamenlijk centrum voor omgevingsbewustzijn op te zetten waar alle stukjes informatie bijeenkomen.

Zodat we beter zijn voorbereid, volledig zijn geïnformeerd en in staat zijn beslissingen te nemen.

Ten tweede is betere interoperabiliteit nodig. Daarom investeren we al in gemeenschappelijke Europese platforms, gaande van gevechtsvliegtuigen tot drones en cybercapaciteit.

We moeten blijven nadenken over nieuwe manieren om alle mogelijke synergieën te benutten. Een voorbeeld: we kunnen overwegen om de aankoop van in Europa ontwikkeld en geproduceerd defensiematerieel vrij te stellen van btw.

Dat zou niet alleen voor betere interoperabiliteit zorgen, maar ons ook minder afhankelijk maken dan we nu zijn.

Ten derde kunnen we niet over defensie spreken zonder ook cyberaspecten erbij te betrekken. Als alles verbonden is, kan alles worden gehackt. Omdat de middelen schaars zijn, moeten we onze krachten bundelen. We mogen niet alleen tevreden zijn met het aanpakken van de cyberdreiging, we moeten ook een leider willen worden op het gebied van cyberveiligheid.

Hier in Europa zouden de middelen voor cyberdefensie moeten worden ontwikkeld. Daarom moet er een **Europees beleid voor cyberdefensie** komen, en wetgeving over gemeenschappelijke normen, vastgelegd in een **nieuwe Europese wet inzake cyberweerbaarheid**.

Er is dus veel wat we op EU-niveau kunnen doen. Maar ook de lidstaten moeten meer doen.

Om te beginnen moeten we samen bekijken met welke dreigingen we worden geconfronteerd en hoe we die gezamenlijk gaan aanpakken. Een belangrijk proces voor deze discussie is het **strategisch kompas** dat in ontwikkeling is.

We moeten beslissen hoe we gebruik kunnen maken van alle mogelijkheden die het Verdrag al biedt.

Tijdens het Franse voorzitterschap zullen president Macron en ik daarom een **top over Europese defensie** organiseren.

Het is tijd dat Europa naar een hogere versnelling schakelt.

Geachte leden van het Parlement,

Als je in een meer competitieve wereld je belangen wilt beschermen, gaat het niet alleen om zelfverdediging.

Je moet krachtige en betrouwbare partnerschappen opbouwen. Dat is geen luxe, maar van wezenlijk belang voor onze toekomstige stabiliteit, veiligheid en welvaart.

Om te beginnen moeten we het partnerschap met onze trouwste bondgenoten verdiepen.

Samen met de VS werken we aan onze nieuwe agenda voor wereldwijde verandering – van de nieuwe **raad voor handel en technologie** tot gezondheidsbeveiliging en duurzaamheid.

Samen zullen de EU en de VS altijd sterker staan.

Als je in een meer competitieve wereld je belangen wilt beschermen, gaat het niet alleen om zelfverdediging. Je moet krachtige en betrouwbare partnerschappen opbouwen.

Hetzelfde geldt voor onze burenen van de **Westelijke Balkan**.

Ik reis daar nog deze maand heen om een sterk signaal te geven dat wij ons blijven committeren aan het toetredingsproces. **Dat zijn wij verschuldigd aan alle jongeren daar die in een Europese toekomst geloven.**

Wij voeren daarom onze steun op met ons nieuwe investerings- en economieplan ter waarde van ongeveer een derde van het bbp van de regio. Want een investering in de toekomst van de Westelijke Balkan is een investering in de toekomst van de EU.

We blijven ook investeren in partnerschappen in onze nabuurschap: van een versterking van onze bijdrage aan het Oostelijk Partnerschap tot de uitvoering van de nieuwe agenda voor het Middellandse Zeegebied. We blijven werken aan verschillende aspecten van onze betrekkingen met Turkije.

Geachte leden van het Europees Parlement,

Als Europa een actievere wereldwijde speler wil worden, moet het zich richten op de nieuwe generatie partnerschappen.

Wat dat betreft is de **vandaag aangekondigde nieuwe Indo-Pacifische strategie van de EU een mijlpaal**. Die strategie weerspiegelt het steeds grotere belang van die regio voor onze welvaart en onze veiligheid. Maar ook het feit dat autocratische regimes er gebruik van maken om hun invloedssfeer te vergroten.

Europa moet in die regio zijn aanwezigheid en zijn activiteiten versterken.

Wij zullen daarom samenwerken om onze handelsbanden te verdiepen, de mondiale toeleveringsketens te versterken en nieuwe investeringsprojecten te ontwikkelen op het gebied van groene en digitale technologieën.

Volgens die blauwdruk kan Europa zijn model om wereldwijd banden te creëren, opnieuw vormgeven.

Wij zijn goed in het financieren van wegen. Maar het heeft voor Europa geen zin om een perfecte weg aan te leggen tussen een kopermijn in Chinees bezit en een haven die in Chinese handen is.

Als het om dergelijke investeringen gaat, moeten we ons slimmer opstellen.

Daarom zullen we binnenkort een nieuwe connectiviteitsstrategie voorstellen: Global Gateway.

Het is onze bedoeling om volgens het concept **Global Gateway partnerschappen** op te zetten met landen overal ter wereld. Wij willen investeren in hoogwaardige infrastructuur om goederen, mensen en diensten overal ter wereld met elkaar te verbinden.

We kiezen voor een aanpak op basis van waarden om onze partners transparantie en goed bestuur te bieden.

We willen banden scheppen; afhankelijkheid is niet ons doel!

We weten ook hoe we dit werkend kunnen krijgen. Sinds deze zomer zijn Brazilië en Portugal verbonden met een nieuwe glasvezelkabel op de bodem van de oceaan.

We zullen investeringen doen met Afrika om een markt te creëren voor groene waterstof als verbinding tussen beide zijden van de Middellandse Zee.

Om de Global Gateway voor elkaar te krijgen, is Team Europa de juiste aanpak. We zullen banden creëren tussen instellingen en investeringen, banken en bedrijven. Dat wordt een prioriteit voor regionale topontmoetingen, om te beginnen de komende EU-Afrika-top in februari.

We kiezen voor een aanpak op basis van waarden om onze partners transparantie en goed bestuur te bieden.

Global Gateway moet overal ter wereld een vertrouwd merk worden.

Laat mij heel duidelijk zijn: in de hele wereld zakendoen, wereldwijde handel – dat is allemaal heel goed en heel noodzakelijk. Maar nooit ten koste van de menselijke waardigheid en vrijheid.

25 miljoen mensen worden met dreigementen tot arbeid gedwongen. We mogen nooit aanvaarden dat zij worden gedwongen om producten te maken en dat die producten in Europese winkels komen te liggen.

We zullen daarom een voorstel doen voor een verbod op onze markt van producten die met dwangarbeid zijn vervaardigd.

Mensenrechten zijn niet te koop – voor geen enkele prijs.

EEN EUROPA DAT ÉÉN IS IN VRIJHEID EN VERSCHEIDENHEID

En, geachte leden van het Parlement, mensen zijn geen wisselgeld.

Kijk naar wat er aan onze grenzen met Belarus plaatsvond. Het regime in Minsk heeft mensen tot instrumenten gedegradeerd. Mensen zijn op het vliegtuig gezet en letterlijk naar de grenzen van Europa gedreven.

Dit mag nooit worden getolereerd.

De snelle reactie van Europa laat dat zien. **En wees gerust, wij zullen schouder aan schouder blijven staan met Litouwen, Letland en Polen.**

En laten we er niet omheen draaien: het gaat hier om een hybride aanval om Europa uit het lood te slaan.

Elk land heeft belang bij de totstandkoming van een Europees migratiesysteem.

Geachte leden van het Parlement,

Deze gebeurtenissen staan niet op zichzelf. Aan andere grenzen deden zich ook zulke incidenten voor. En hierbij zal het niet blijven. Daarom zullen wij, in het kader van onze werkzaamheden in Schengenverband, nieuwe antwoorden geven op dergelijke agressie en ervoor zorgen dat wij onze buitengrenzen eensgezind beschermen.

Zolang wij het echter niet eens worden over de wijze waarop we migratie moeten beheren, zullen onze tegenstanders daar misbruik van blijven maken.

Ondertussen gaan mensenhandelaars door met het uitbuiten van mensen die via levensgevaarlijke routes over de Middellandse Zee moeten reizen.

Een en ander laat zien dat elk land belang heeft bij de totstandkoming van een Europees migratiesysteem.

Het **nieuwe migratie- en asielpact** geeft ons alle instrumenten om de verschillende soorten situaties waarmee we te maken hebben, aan te kunnen.

Alle elementen zijn voorhanden. Het is een evenwichtig en humaan systeem dat voor alle lidstaten *in alle omstandigheden* functioneert. We weten dat we er samen uit kunnen komen.

Alleen is er in het jaar nadat de Commissie het pact heeft gepresenteerd maar pijnlijk langzaam vooruitgang geboekt.

Nú is volgens mij het moment voor een Europees beleid inzake migratiebeheer. Ik spoor u allen, in dit huis en in de lidstaten, dan ook aan om hier vaart achter te zetten.

Uiteindelijk gaat het hier om een kwestie van vertrouwen. Vertrouwen tussen de lidstaten. Vertrouwen bij de Europeanen dat migratie beheersbaar is. Vertrouwen dat Europa haar voortdurende verplichting ten aanzien van de meest kwetsbaren en behoeftigen te allen tijde zal nakomen.

Er bestaan veel diepgewortelde opvattingen over migratie in Europa, maar ik ben ervan overtuigd dat we er samen best uit kunnen komen.

Desgevraagd zouden de meeste Europeanen het er immers mee eens zijn dat we irreguliere migratie moeten terugdringen, maar degenen die gedwongen zijn om te vluchten ook onderdak moeten bieden.

Zij zouden het ermee eens zijn dat we degenen die geen recht van verblijf hebben, moeten terugsturen. Maar dat we degenen die hier legaal aankomen en zo'n wezenlijke bijdrage aan onze samenleving en economie leveren, moeten verwelkomen.

En we zouden het er *allemaal* mee eens moeten zijn dat de kwestie van migratie nooit mag worden aangegrepen om verdeling te zaaien.

Ik ben ervan overtuigd dat er een manier is waarop er op het punt van migratie in Europa onderling vertrouwen kan ontstaan.

Geachte leden van het Parlement,

Samenlevingen die **gestoeld zijn op democratie en gemeenschappelijke waarden**, hebben een stabiel fundament. Dergelijke samenlevingen stellen vertrouwen in de mens.

En in dergelijke samenlevingen kunnen zich nieuwe ideeën ontwikkelen, vinden er veranderingen plaats en kan onrecht worden bestreden.

Dat vertrouwen op die gemeenschappelijke waarden bracht onze grondleggers na de Tweede Wereldoorlog bij elkaar.

En het zijn diezelfde waarden waarin de vrijheidsstrijders elkaar vonden die meer dan 30 jaar geleden het IJzeren Gordijn neerhaalden.

Zij wilden democratie.

Zij wilden hun regering vrij kunnen kiezen.

Zij wilden een rechtsstaat, waarin iedereen voor de wet gelijk is.

Zij wilden vrijheid van meningsuiting en onafhankelijke media.

Zij wilden een einde te maken aan het bespieden en spioneren door de overheid en corruptie bestrijden.

Zij wilden vrij zijn om tegen de stroom in te gaan.

Of, zoals de toenmalige Tsjechische president Vaclav Havel het bondig formuleerde, zij verlangden allemaal deze "fantastische Europese waarden".

Het zijn deze waarden die wij ontleen aan het culturele, religieuze en humanistische erfgoed van Europa.

Zij maken deel uit van onze ziel, van datgene wat ons vandaag de dag maakt tot wie wij zijn.

Deze waarden zijn thans verankerd in onze Europese Verdragen. En wij hebben ons er allemaal toe verplicht deze waarden hoog te houden toen wij als vrije en soevereine staten deel van deze Unie gingen uitmaken.

Wij zijn vastberaden deze waarden te verdedigen. En deze vastberadenheid wijkt nergens voor.

Wij zijn vastberaden deze waarden te verdedigen. En deze vastberadenheid wijkt nergens voor.

Onze waarden worden door onze rechtsorde gegarandeerd en door de uitspraken van het **Europees Gerechtshof** gewaarborgd. De uitspraken van het Europees Gerechtshof zijn bindend. Wij zien erop toe dat zij ook daadwerkelijk worden nageleefd. En dat in iedere lidstaat van onze Unie.

De bescherming die de rechtsstaat biedt, is immers niet slechts een nobele doelstelling, maar ook een kwestie van hard werk en een voortdurend streven naar verbetering.

Dankzij de hervormingen maken onze **verslagen over de rechtsstaat** voortaan deel uit van dit proces. Een voorbeeld in dit verband zijn de justitiële hervormingen in Malta of de corruptieonderzoeken in Slowakije.

Onze aanpak is dan ook tweeledig: dialoog én doortastend optreden.

En vanaf 2022 zullen onze verslagen over de rechtsstaat ook concrete aanbevelingen aan de lidstaten bevatten.

Desondanks doen zich in een aantal lidstaten zorgwekkende ontwikkelingen voor. **En laat mij één ding vooropstellen: alles begint met een dialoog.**

Maar een dialoog is geen doel op zich – zij moet ergens toe leiden. Onze aanpak is dan ook tweeledig: dialoog én doortastend optreden.

Dat was onze benadering in de afgelopen weken. En daarmee zullen we doorgaan.

Want op het recht op een onafhankelijke rechter en het recht op gelijkheid voor de wet moeten we kunnen vertrouwen, waar dan ook in Europa en of we nu tot een meerderheid of een minderheid behoren.

Geachte leden van het Parlement,

De Europese begroting is de in cijfers gegoten toekomst van onze Unie. Die begroting moet dan ook worden beschermd.

Wij moeten erop toezien dat elke euro en elke cent op de daarvoor bestemde plek terechtkomt en volgens de beginselen van de rechtsstaat wordt uitgegeven. Investerings die onze kinderen een betere toekomst bieden, mogen niet op duistere wijze wegsijpelen.

Corruptie betekent niet alleen dat de belastingbetaler wordt bestolen. Corruptie schrikt ook investeerders af. Corruptie houdt ook in dat het grote geld grote gunsten kan verkrijgen en dat degenen met macht democratische regels uithollen.

Wanneer het erom gaat onze begroting te beschermen, zullen wij er alles aan doen om ieder misbruik aan te pakken.

Geachte parlementsleden,

Wanneer wij op de bres staan voor onze waarden, staan wij ook op de bres voor de vrijheid. De vrijheid om te zijn wie je bent, de vrijheid om te zeggen wat in je opkomt, de vrijheid om te beminnen wie je wil.

Maar vrijheid betekent ook dat je vrij bent van angst. Tijdens de pandemie werd veel vrouwen die vrijheid ontnomen.

Het was een bijzonder zware tijd voor degenen die zich nergens konden verstoppen en die nergens degenen die hen mishandelden konden ontlopen. We moeten licht in deze duisternis brengen en laten zien hoe de pijn kan worden overwonnen, en **de daders moeten voor de rechter ter verantwoording worden geroepen.**

En de vrouwen moeten weer vrij over hun eigen leven kunnen beschikken.

We zullen daarom **dit jaar nog de aanzet geven tot een wet ter bestrijding van geweld tegen vrouwen.** Daarbij gaat het om effectieve strafvervolgning, preventie en bescherming, zowel on- als offline.

Het gaat om de waarde van ieder individu en om gerechtigheid. Dit raakt immers aan de ziel van Europa. En die ziel moeten we sterker maken.

Geachte leden van het Parlement,

Laat ons tot slot de blik richten op een vrijheid die alle andere vrijheden een stem geeft: de **mediavrijheid**.

Journalisten worden aangevallen enkel en alleen omdat zij hun werk doen.

Sommigen worden bedreigd en in elkaar geslagen, anderen worden op tragische wijze vermoord. En dat binnen onze Europese Unie. Ik noem slechts een paar namen: Daphné Caruana Galizia, Ján Kuciak. Peter R. de Vries.

Hun levensverhalen mogen verschillen, maar er is één gemene deler: allen hebben zij gestreden voor ons recht op informatie. En daarvoor hebben zij hun leven gegeven.

Informatie is een publiek goed. Wij moeten degenen die voor transparantie zorgen, journalisten dus, beschermen.

Daarom zijn wij vandaag met een aanbeveling voor betere bescherming van journalisten gekomen.

En degenen die de mediavrijheid bedreigen, moeten wij een halt toeroepen. Mediabedrijven zijn geen willekeurige ondernemingen.

Hun onafhankelijkheid is van wezenlijk belang. Daarom moet er in Europa een wet komen die deze onafhankelijkheid garandeert.

En het is juist zo'n **wet inzake de mediavrijheid** die wij volgend jaar zullen voorstellen.

Want als we de vrijheid van onze media verdedigen, verdedigen we ook onze democratie.

Conclusie

Geachte leden van het Parlement,

Het versterken van het Europese ideaal van Schuman waar ik eerder over sprak, vergt een voortdurende inzet.

En wij mogen niet de ogen sluiten voor onze eigen contradicties en onvolkomenheden.

Maar wat haar onvolkomenheden ook mogen zijn, onze Unie is zowel schoon in haar uniciteit als uniek in haar schoonheid.

Onze Unie is een Unie waarin wij onze *individuele vrijheid versterken* door middel van de *kracht van onze gemeenschap*.

Een Unie die net zozeer wordt gevormd door onze *gedeelde* geschiedenis en waarden als door onze *verschillende* culturen en perspectieven.

Een Unie met een ziel.

Het is niet eenvoudig om de juiste woorden te vinden om de essentie van dit gevoel uit te drukken. Het is eenvoudiger wanneer je iemand die je inspireert dat gevoel laat vertolken. En daarom heb ik vandaag een eregast in ons midden uitgenodigd.

Velen onder u kennen haar wellicht – zij is **een uit Italië afkomstige winnares van een gouden medaille**, die de afgelopen zomer mijn hart heeft veroverd.

Maar wat u misschien niet weet, is dat zij nog maar kort geleden, in april, te horen kreeg dat haar leven in gevaar was. Zij onderging een operatie, vocht terug en herstelde.

Degenen die de mediavrijheid bedreigen, moeten wij een halt toeroepen.

En slechts 119 dagen nadat zij het ziekenhuis had verlaten, won zij goud op de Paralympische spelen. Geachte leden van het Parlement, graag een warm welkom voor **Beatrice Vio**. Bebe heeft zoveel overwonnen en dat op zo'n jeugdige leeftijd.

Haar verhaal is het verhaal van iemand die *tegen alle verwachtingen weer overeind kwam*. Het verhaal van iemand die dankzij talent, doorzettingsvermogen en een constant positieve houding, succes afdwong. Zij vertegenwoordigt het gezicht van haar generatie: een leidster en pleitbezorgster voor al datgene waarin zij gelooft.

En dat alles heeft zij weten te bereiken door te leven volgens haar overtuiging dat *juist wanneer iets onmogelijk lijkt*, het toch kan worden bereikt. *Se sembra impossibile, allora si può fare*.

Dat was ook het elan van de grondleggers van Europa en dat is het **elan van Europa's volgende generatie**. Laten we ons dus inspireren door Bebe en door alle jongeren die ons een andere kijk geven op wat mogelijk is.

Die ons laten zien dat je kunt worden wat je wil worden. En dat je je dromen kunt *waarmaken*, als je er maar in *gelooft*.

Geachte leden van het Parlement:

Dit is de *ziel* van Europa.

Dit is de *toekomst* van Europa.

Laten we Europa samen sterker maken.

Viva l'Europa.

Ursula von der Leyen

**STAAT VAN
DE UNIE**

INTENTIEVERKLARING

**AAN VOORZITTER DAVID MARIA SASSOLI
EN PREMIER JANEZ JANŠA**

Brussel, 15 september 2021

Geachte voorzitter Sassoli,

Geachte premier Janša,

Vandaag houdt een voorzitter van de Commissie voor de tiende maal een toespraak over de Staat van de Unie voor het Europees Parlement. Uit de verschuiving van de onderwerpen in de vorige toespraken blijkt dat wij onze bakens telkens verzetten en dat de veranderingen in de wereld zich in hoog tempo voltrekken. Ze geven een beeld van het verloop van zeer uiteenlopende crises en het daaropvolgende herstel. Maar wat niet is veranderd, is onze overtuiging dat **onze Unie alleen sterk en ambitieus is als zij verenigd en vastberaden is.**

De prestaties van het afgelopen jaar getuigen daarvan. Wij willen het Europees Parlement en de Raad bedanken voor hun steun. Wij delen dezelfde visie. Daardoor konden wij afgelopen jaar snel handelen zonder in te leveren op onze ambities. **Wij kunnen trots zijn op wat de EU heeft bereikt.**

Twaalf maanden geleden moesten de eerste vaccins nog worden goedgekeurd. Een jaar later is meer dan 70 % van de volwassen bevolking in de Europese Unie gevaccineerd en is de Europese Unie de grootste vaccinproducent ter wereld. Wij hebben meer dan 700 miljoen vaccins geleverd aan onze Unie en meer dan 700 miljoen vaccins aan de rest van de wereld. Wij hebben in recordtijd overeenstemming bereikt over een digitaal EU-covidcertificaat, op basis waarvan sinds het begin van de zomer al meer dan 400 miljoen certificaten zijn aangemaakt.

Daardoor konden mensen reizen en van de zomer genieten en kon de economie van slot, waarna deze sneller opveerde dan verwacht. Verwacht wordt dat de economieën van 19 lidstaten aan het einde van het jaar terug zijn op het niveau van vóór de pandemie. Dit is ook te danken aan het historische akkoord dat is bereikt over ons herstelprogramma. NextGenerationEU is nu volop bezig met het financieren van projecten en hervormingen waarbij wordt geïnvesteerd in het herstel van vandaag en in de economie van morgen.

Wij hebben vaart gezet achter de uitvoering van de ambitieuze, op transformatie gerichte agenda die wij voor het eerst in de politieke beleidslijnen hebben ontvouwd. In het afgelopen jaar heeft de EU de eerste Europese klimaatwet goedgekeurd en hebben wij onze voorstellen gepresenteerd om deze in daden om te zetten. De EU is de eerste grote economie die concreet aangeeft hoe zij haar klimaatdoelen gaat bereiken. Wij hebben ook baanbrekende voorstellen gedaan op het gebied van digitale diensten, digitale markten en digitale identiteit, en wij hebben onze nieuwe industriestrategie geactualiseerd en gewerkt aan het versterken van onze toeleveringsketens.

Deze gemeenschappelijke prestaties geven ons vertrouwen voor het komende jaar. Maar zolang de pandemie niet voorbij is, zullen wij dezelfde vastberadenheid moeten tonen als afgelopen jaar. Met de grote verschillen in vaccinatiegraad in de EU en de rest van de wereld blijft het in de eerste plaats zaak om de pandemie onder controle te houden, levens te redden en bestaansmiddelen veilig te stellen.

Wij moeten ook kijken naar de onuitwisbare sporen die de crisis in de maatschappij heeft achtergelaten. Doorgaan met de implementatie van de Europese pijler van sociale rechten en de eerder dit jaar in Porto overeengekomen verbintenissen zal een belangrijke prioriteit zijn. Wij zullen blijven opkomen voor waarden, rechtvaardigheid en gelijke kansen, en wij zullen de rechtsstaat en de vrijheid van de media in de gehele EU blijven bevorderen en verdedigen. Ons vizier blijft gericht

op de toekomst: wij werken verder aan de Conferentie over de toekomst van Europa, en 2022 wordt uitgeroepen tot Europees Jaar van de Jongeren.

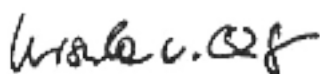
De externe uitdagingen waarmee wij worden geconfronteerd, zullen ook verveelvuldigen naarmate er steeds meer conflicten in de wereld zijn. Wij zullen ons partnerschap met de NAVO en onze bondgenoten verder versterken en ons buigen over de te volgen gemeenschappelijke koers op het gebied van defensie en veiligheid. Wij zullen mondiale partnerschappen blijven ontwikkelen en onze buurlanden blijven steunen, met name de Westelijke Balkan, tijdens de komende top die door het Sloveense voorzitterschap van de Raad wordt georganiseerd. Tot slot zullen wij ons blijven inzetten voor de uitvoering van onze internationale overeenkomsten en zullen wij eensgezind steun blijven verlenen aan Ierland en aan vrede op het Ierse eiland.

In de komende twaalf maanden zal de Commissie aan de tweede helft van haar mandaat beginnen. Tot dusver hebben wij ons vooral gericht op de wetgeving die vereist is om de nodige transformatie te bewerkstelligen. Vanaf nu ligt het accent op de uitvoering. De wetgevingsvoorstellen die al in het kader van alle zes grote ambities van de Commissie zijn ingediend, moeten verder worden behandeld.

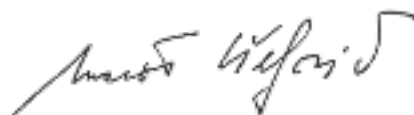
Hieronder volgt een lijst van door de Commissie voor te stellen nieuwe initiatieven, die gericht zijn op de uitvoering van onze visie voor Europa. Bij al deze initiatieven zullen wij rekening houden met de lessen die uit de crisis zijn getrokken, en met de noodzaak om de medewetgevers de tijd te geven om tot een akkoord te komen. Tegelijk gaan wij door met de uitvoering van het werkprogramma van de Commissie voor 2021.

De lijst bouwt voort op onze besprekingen met het Europees Parlement en de Raad. Hij is niet uitputtend en zal worden aangevuld met het komende werkprogramma van de Commissie, onze interinstitutionele dialoog en de door de drie instellingen te ondertekenen gezamenlijke verklaring over de wetgevingsprioriteiten.

Onze Unie heeft laten zien dat wij de dingen beter kunnen doen als wij ze samen doen. Dit is onze inzet voor het komende jaar en wij zien ernaar uit om dit samen met u te verwezenlijken.

Ursula von der Leyen

Maroš Šefčovič

BELANGRIJKSTE NIEUWE INITIATIEVEN VOOR 2022

Een Europese Green Deal

- *Wetgevingsvoorstel voor geïntegreerd waterbeheer – stoffen die oppervlakte- en grondwater verontreinigen*
- *Wetgevingsvoorstel voor de certificering van koolstofverwijdering*
- *Wetgevingsvoorstel voor het recht op reparatie*
- *Wetgevingsvoorstel voor een EU-kader voor de geharmoniseerde meting van de uitstoot van vervoer en logistiek*
- *Wetgevingsvoorstel om ervoor te zorgen dat minder microplastics in het milieu terechtkomen en minder microplastics aan producten worden toegevoegd*

Een Europa dat klaar is voor het digitale tijdperk

- *Europese wet inzake cyberveerkracht*
- *Europese chips-wet*
- *Routekaart voor veiligheids- en defensietechnologieën*
- *Wetgevingsvoorstel om een in de ruimte gestationeerd EU-systeem voor wereldwijde beveiligde communicatie op te zetten*
- *Evaluatie van het mededingingsbeleid om na te gaan of het berekend is op nieuwe uitdagingen*
- *Voorstel voor een aanbeveling van de Raad inzake de verbetering van het aanbod van digitale vaardigheden*
- *Wetgevingsvoorstel voor een noodinstrument voor de eengemaakte markt*
- *Wetgevingsvoorstel voor multimodale digitale mobiliteitsdiensten*

Een economie die werkt voor de mensen

- *Wetgevingsvoorstel voor de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk*
- *Wetgevingsvoorstel om de toegang van kleine en middelgrote ondernemingen tot kapitaal te vergemakkelijken*
- *Initiatief inzake flitsbetalingen in de EU*
- *Uitvoering van het actieplan voor de kapitaalmarktunie, met inbegrip van het initiatief tot harmonisatie van bepaalde aspecten van het materieel recht inzake insolventieprocedures*
- *Wetgevingsvoorstel voor de uitvoering van het mondiale OESO-akkoord over de herverdeling van heffingsrechten*

- *Wetgevingsvoorstel voor de uitvoering van het mondiale OESO-akkoord over minimale effectieve belastingheffing*

Een Europa dat mondiaal sterker staat

- *Global Gateway-initiatief inzake connectiviteit*
- *Wijziging van de blokkeringsverordening*
- *Strategie voor internationale betrekkingen op energiegebied*
- *Gezamenlijke mededeling over internationale oceaangovernance*
- *Gezamenlijke mededeling over een partnerschap met de Golf*

Bevordering van onze Europese levenswijze

- *Europese zorgstrategie*
- *Wetgevingsvoorstel voor de verplichting voor vervoerders om passagiersgegevens door te geven*
- *Wetgevingsvoorstel voor een kader voor het verlenen van wederzijdse toegang tot veiligheidsgerelateerde informatie voor eerstelijnsfunctionarissen door de EU en belangrijke derde landen om gezamenlijke veiligheidsdreigingen het hoofd te bieden*
- *Voorstel om de aanbeveling van de Raad inzake kankerscreening te actualiseren*

Een nieuwe impuls voor Europese democratie

- *Wet inzake mediavrijheid*
- *Wetgevingsinitiatief inzake de overdracht van strafvervolging*
- *Wetgevingsvoorstel voor de wederzijdse erkenning van ouderschap door de lidstaten*

**STAAT VAN
DE UNIE**

VERWEZENLIJKINGEN

EUROPA, TERUG NAAR DE TOEKOMST

Door de pandemie was 2020 een van de moeilijkste jaren die Europa in zijn geschiedenis heeft gekend, maar nu zien we de toekomst opnieuw met vertrouwen tegemoet. De pandemie van het najaar 2020 heeft ons zelfs nog harder getroffen dan die van het voorjaar 2020. Europa moest opnieuw aan crisismangement doen en had één doel voor ogen: de verdere verspreiding van het virus tegen gaan. De Europese Unie voerde haar inspanningen op. Zij kocht vaccins aan, liet de productie ervan op voeren, zorgde voor een nauwere internationale samenwerking tegen de pandemie en haalde Europa uit de economische crisis met NextGenerationEU.

Intussen zette de hele Europese Unie zich in om ons herstelplan, NextGenerationEU op de rail te zetten, tot leven te brengen. Europa is nog altijd niet uit de problemen, maar tegen eind 2022 zou de productie van alle lidstaten weer op het niveau van vóór de crisis moeten liggen. Ondertussen hebben we ambitieuze doelstellingen vastgesteld voor de transformatie van onze economie — om deze groener, digitaler en eerlijker te maken. Met deze doelstellingen en met de investering van NextGenerationEU geven wij ons continent een nieuwe vorm voor de komende decennia. Europa kan zich opnieuw op de toekomst richten.

Ten eerste is de strategie van de Commissie om **vaccins** collectief **aan te kopen**, een brede portefeuille op te bouwen en Europa's vaccinleveranciers te diversifiëren, succesvol gebleken. Na een trager dan verwachte start door productieproblemen heeft de vaccinatiecampagne van de EU snel aan vaart gewonnen. Midden april 2021 waren in de EU 100 miljoen doses COVID-19-vaccins aan EU-burgers toegediend.

Eind augustus 2021 was 70 % van de volwassen bevolking van de EU volledig gevaccineerd en waren we onze belofte nagekomen om die doelstelling tegen het einde van de zomer te bereiken. Intussen heeft de Commissie twee aanvullende contracten gesloten met farmaceutische bedrijven om meer COVID-19-vaccins te verkrijgen — voor onze jongeren, voor onze internationale partners, voor boosterprikken en om ons te wapenen tegen nieuwe varianten. De EU streeft ernaar de infectiecurve voor te zijn. Zo bouwen we aan onze toekomst na de pandemie.

Ten tweede heeft de Europese Commissie haar werkzaamheden opgevoerd om **de pandemie op andere continenten een halt toe te roepen**. Daarbij treedt zij samen met de EU-lidstaten op als Team Europa. In mei 2020 organiseerde de Commissie twee toezeggingsrondes voor een wereldwijde reactie op het coronavirus. De Commissie was een van de belangrijkste oprichters en hoofdsponsors van Covax, de wereldwijde faciliteit voor de aanschaf van vaccins voor landen met een laag of gemiddeld inkomen. Dankzij Covax krijgen ook de meest kwetsbaren toegang tot vaccins. Tot dusver zijn in het kader van Covax, mede dankzij de financiering door de EU, meer dan 200 miljoen doses verscheept naar 138 landen.

In mei 2021 was president Ursula von der Leyen, samen met de Italiaanse premier Draghi, medeorganisator van de eerste **wereldgezondheidstop**, waar de wereldleiders hun handtekening hebben geplaatst onder de Verklaring van Rome over de voorbereiding op en preventie van toekomstige pandemieën.

Eind augustus
2021 was

70 %

van de
Europeanen
ouder dan 18
jaar volledig
gevaccineerd.

De EU uiterlijk
in 2050
klimaatneutraal
maken en de CO₂-
uitstoot uiterlijk in
2030 met

55 %
verminderen.

Ten derde zijn de middelen van **NextGenerationEU — ons historisch herstelplan** — in de economie beginnen te vloeien. Dat was mogelijk omdat heel Europa zich achter dit plan heeft geschaard. Eind 2020 bereikten het Europees Parlement en de Raad overeenstemming bereikt over het voorstel van de Commissie om NextGenerationEU in het leven te roepen. Wij waren het er allen over eens dat NextGenerationEU meer moet doen dan Europa uit de crisis te halen; dit fonds moet de Europese economie ook een nieuwe gestalte geven door ze groener, digitaler, veerkrachtiger en rechtvaardiger te maken.

In de daaropvolgende maanden heeft de Commissie met de lidstaten samengewerkt bij de opstelling van hun **nationale plannen voor herstel en veerkracht**, met investeringen en hervormingen voor elke lidstaat. Tegen de zomer waren 18 herstelplannen goedgekeurd. In de zomer van 2021 bereikten de eerste middelen — die de Commissie op de kapitaalmarkten heeft geleend — de lidstaten.

Het herstel na de pandemie is een generatiekans om de toekomst van Europa vorm te geven. Om het beste te maken van de komende investeringen en hervormingen, heeft de EU een duidelijke richting voor ogen en beschikt zij over duidelijke streefdoelen waaraan zij het succes kan afmeten. Alleen wat gemeten wordt, wordt ook gerealiseerd. De Commissie heeft **drie reeksen streefdoelen voor 2030** opgesteld. Het voorstel voor een **Europese klimaatwet** werd in juni 2021 aangenomen en legt de doelstellingen vast om de EU uiterlijk in 2050 klimaatneutraal te maken en de CO₂-uitstoot uiterlijk in 2030 met minstens 55 % te verminderen. In maart 2021 presenteerde de Commissie haar visie op **Europa's digitale decennium**, met duidelijke streefdoelen inzake digitale infrastructuur, vaardigheden en de digitalisering van bedrijven en overheidsdiensten. Tot slot hechtten de EU-leiders in mei 2021 tijdens de sociale top van Porto hun goedkeuring aan het voorstel van de Commissie voor een reeks **sociale doelstellingen** die uiterlijk in 2030 moeten zijn gehaald. Deze drie reeksen streefdoelen zijn de blauwdruk voor een beter Europa; een Unie waarop we allemaal trots kunnen zijn. Europa richt de blik nu op de toekomst.

De Commissie heeft de ontwikkelingen in de Europese Unie op het gebied van **democratie, rechtsstaat en grondrechten** gemonitord als nooit tevoren. In minder dan een jaar heeft de Commissie twee verslagen over de rechtsstaat opgesteld, met specifieke hoofdstukken over elk van de 27 lidstaten. Sinds het begin van haar mandaat heeft de Commissie ongeveer 40 inbreukprocedures ingeleid in verband met de bescherming van de rechtsstaat en van andere waarden van de Unie die zijn vastgelegd in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. De rechtsstaat beschermt mensen tegen machtsmisbruik. De Europese Commissie blijft met de nationale autoriteiten samenwerken om oplossingen te vinden teneinde de elementaire rechten en vrijheden van mensen te waarborgen.

Deze brochure beschrijft een jaar van werkzaamheden en verwezenlijkingen sinds de toespraak over de Staat van de Unie van 2020. Eerst wordt ingegaan op de toezegging van de Commissie om een einde te maken aan de COVID-19-crisis, zowel op het gebied van gezondheid als wat betreft het weer op gang brengen van onze economieën, die tegelijk groener, digitaler en eerlijker worden gemaakt door NextGenerationEU. Vervolgens wordt gekeken naar de werkzaamheden van de Commissie op het gebied van klimaat, digitalisering en sociale kwesties. De laatste hoofdstukken hebben betrekking op het wereldwijde optreden van de Commissie en op de Conferentie over de toekomst van Europa.

1. EEN UITWEG UIT DE WERELDWIJDE GEZONDHEIDSCRISIS

VACCINATIES OM DE PANDEMIE TE OVERWINNEN

Dankzij haar **EU-vaccinatiestrategie** heeft de Commissie tot 4,6 miljard doses vaccins tegen COVID-19 kunnen aanschaffen, meer dan genoeg voor de hele EU-bevolking en grote delen van de wereld die anders van vaccins verstoken zouden blijven.

De Commissie heeft namens de lidstaten aankoopovereenkomsten gesloten met individuele vaccinproducenten. In ruil voor het recht om binnen een bepaalde termijn en tegen een afgesproken prijs een bepaald aantal doses te kopen, heeft de Commissie een deel van de aanloopkosten voor de vaccinproducenten betaald. Het geld kwam uit het **instrument voor noodhulp**, met zijn budget van 2,7 miljard euro. Op die manier heeft de Commissie ertoe bijgedragen dat in een recordtijd veilige en doeltreffende vaccins werden ontwikkeld en geproduceerd.

Momenteel zijn **vier vaccins tegen COVID-19**, die enkele van de strengste klinische tests ter wereld hebben ondergaan, voor gebruik in de EU goedgekeurd na positieve wetenschappelijke aanbevelingen van het Europees Geneesmiddelenbureau.

De Commissie heeft tot **4,6 miljard doses vaccins** tegen COVID-19 kunnen aanschaffen.

639 miljoen
doses geleverd
in de EU

522,4 miljoen
doses toegediend
in de EU

70 %
van de volwassen
EU-bevolking volledig
gevaccineerd

Laatste update: 31 augustus 2021.

Bron: gegevens van vaccinproducenten en het Europees Centrum voor ziektepreventie en bestrijding

De Commissie heeft er alles aan gedaan om te zorgen voor eerlijke en gelijke toegang tot vaccins voor alle EU-lidstaten. De eerste vaccinaties tegen COVID-19 vonden plaats tijdens de **EU-vaccinatiedagen** in december 2020, minder dan tien maanden nadat de Wereldgezondheidsorganisatie de pandemie had uitgeroepen.

De vaccinatiecampagne verliep in de eerste maanden trager dan sommigen verwachtten, voornamelijk als gevolg van productieknelpunten en het feit dat één bedrijf niet leverde volgens contract. Het tempo waarin de vaccins werden geleverd, nam echter snel toe, waardoor de EU haar vaccinatie doelstellingen tegen de zomer haalde. Deze gebeurtenissen hebben duidelijk de kracht aangetoond van het besluit van de Commissie om te investeren in een brede vaccinportefeuille. Daarnaast werkte de Commissie met de fabrikanten samen om **hun productiecapaciteit** in Europa **op te schalen**.

Naarmate nieuwe varianten van het coronavirus opdoken, heeft de Commissie middelen vrijgemaakt voor dringend onderzoek en is zij doorggegaan met het sluiten van aankoopovereenkomsten voor **boosterprikken** en de **aanpassing van vaccins** aan nieuwe varianten.

UITBREIDING VAN DE REACTIE OP DE GEZONDHEIDSCRISIS

- De Europese Commissie heeft haar inspanningen verdubbeld om de sociaaleconomische gevolgen van de crisis op te vangen en heeft sinds het begin van de pandemie 2 179 maatregelen genomen.
- Het optreden van de EU heeft ervoor gezorgd dat er veilige en doeltreffende vaccins beschikbaar zijn. De Commissie heeft samengewerkt met de lidstaten om hun test en traceringscapaciteit en strategieën te verbeteren, de continuïteit van de aanvoer van goederen te garanderen en te zorgen voor een stevige bescherming van de werkgelegenheid en voor degelijke informatie over de gezondheidssituatie op basis van een gemeenschappelijke kleurcode die door meer dan dertig Europese landen wordt gebruikt.

In de geest van Europese solidariteit is uit het **instrument voor noodhulp** bijna 100 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de aanschaf van persoonlijke beschermingsmiddelen en geneesmiddelen. Via dat instrument is ook 100 miljoen euro vrijgemaakt voor de directe aankoop van meer dan 20 miljoen snelle antigeentests ter aanvulling van de nationale teststrategieën.

In maart 2021 stelde de Commissie voor om 530 miljoen euro uit het **Europees Solidariteitsfonds** beschikbaar te stellen om in 17 lidstaten en drie toetredingslanden nationale noodmaatregelen op gezondheidsgebied te ondersteunen. In het kader van het **investeringsinitiatief “coronavirusrespons”** van het cohesiebeleid is meer dan 7,6 miljard euro na herbestemming toegewezen voor maatregelen op het gebied van de gezondheidszorg.

Tegelijkertijd verstrekke de Commissie 2,5 miljoen euro voor de opleiding van een multidisciplinaire pool van gezondheidswerkers ter ondersteuning en begeleiding van afdelingen intensieve zorg. Het opleidingsprogramma werd in de hele EU uitgevoerd. Daarbij waren 700 ziekenhuizen en 17 000 artsen en verpleegkundigen betrokken.

De Commissie heeft de belangrijkste elementen van **alomvattende teststrategieën** opgesomd die bij een nationale, regionale of lokale testaanpak in aanmerking moeten worden genomen, zoals de reikwijdte, de prioritaire groepen, de testcapaciteit en middelen en indicaties over wanneer een snelle antigeentest geschikt kan zijn.

De Commissie heeft de lidstaten opgeroepen het aantal genoomsequentieanalyses — met monitoring van de aanwezigheid van varianten — te verhogen tot ten minste 5 %, en bij voorkeur 10 %, van de positieve testresultaten. Via het Europees Centrum voor ziektepreventie en bestrijding heeft zij daarvoor 110 miljoen euro aan steun verstrekt.

Daarnaast werd uit het EU-programma voor onderzoek en innovatie — Horizon Europa — 123 miljoen euro vrijgemaakt voor dringend onderzoek naar varianten. De strategische **rescEU**-capaciteit van Europa in de vorm van medische nooduitrusting is tastbare solidariteit blijven bieden en levens blijven redden in de strijd tegen de coronapandemie. Sinds de oprichting van dat mechanisme in 2020 heeft de EU meer dan 6,6 miljoen essentiële medische artikelen uit de rescEU-reserve verzonden naar lidstaten (Tsjechië, Frankrijk en Kroatië) en deelnemende landen (Montenegro, Noord-Macedonië en Servië). De EU heeft ook zes medische noodteams ingezet (telkens één uit België, Denemarken en Roemenië naar Slowakije, één uit Duitsland naar Papoea-Nieuw-Guinea en een ander naar Guinee, en één uit Roemenië naar Tunesië).

In het kader van het investeringsinitiatief “coronavirusrespons” van het cohesiebeleid is meer dan **7,6 miljard euro** na herbestemming toegewezen voor maatregelen op het gebied van de gezondheidszorg.

Om beter te kunnen reageren op toekomstige uitdagingen werd herziene wetgeving inzake de civiele bescherming van de EU vastgesteld, die in mei 2021 in werking is getreden en de EU extra capaciteit geeft om te reageren op nieuwe risico's in Europa en de wereld, terwijl ook de rescEU-reserve wordt versterkt.

VEILIGE HEROPENING VAN EUROPA

De Europese Commissie heeft de lidstaten gesteund bij het handhaven van veilig vrij grensoverschrijdend verkeer, in overeenstemming met de epidemiologische situatie. Zij stelde een **gemeenschappelijke kleurcode** vast om ervoor te zorgen dat de maatregelen beter konden worden toegepast en om reizigers duidelijker te informeren. De Commissie heeft ook gemeenschappelijke criteria voor hoogrisicogebieden ingevoerd en een "noodremmechanisme" ingesteld om het reizen vanuit niet-EU-landen die door nieuwe belangwekkende of zorgwekkende varianten getroffen zijn, te beperken.

Zodra de vaccinatiegraad begon te stijgen en de gezondheidssituatie verbeterde, heeft de Commissie een traject uitgestippeld naar een veilige en geleidelijke heropening.

Het **digitaal EU-covidcertificaat** staat symbool voor een open en veilig Europa en heeft reizigers het vertrouwen gegeven om veilig te reizen binnen de EU. Autoriteiten en luchtvaartmaatschappijen kunnen dankzij het certificaat gemakkelijker de nodige controles verrichten. Uit cijfers blijkt dat de luchtvaartactiviteit zich heeft hersteld tot meer dan 70 % van het niveau van vóór de crisis. De digitale of papieren certificaten zijn gratis en kunnen worden gebruikt als bewijs van vaccinatie, test of herstel. Elk digitaal EU-covidcertificaat bevat een QR-code met een digitale handtekening als bescherming tegen vervalsing. Om een betrouwbare verificatie van de certificaten over de grenzen heen te waarborgen, heeft de Commissie een beveiligde digitale infrastructuur opgezet die de nationale systemen met elkaar verbindt en die sinds 1 juni operationeel is. Eind augustus waren er ongeveer 400 miljoen certificaten gegenereerd. Met het certificaat schoof de EU een mondiale norm naar voren en toonde zij technologisch leiderschap. Eind augustus hadden negen niet-EU-landen zich bij het systeem aangesloten: IJsland, Liechtenstein, Noord-Macedonië, Noorwegen, San Marino, Zwitserland, Turkije, Oekraïne en Vaticaanstad. Er lopen besprekingen met nog een 20-tal andere landen.

Als dat veilig is, verwelkomt de EU ook geleidelijk opnieuw reizigers uit de rest van de wereld. In mei 2021 hebben de EU-lidstaten ermee ingestemd om gevaccineerde reizigers van buiten de EU weer toe te laten.

Re-open EU is blijven fungeren als centraal punt voor informatie over nationale maatregelen en de gezondheidssituatie om mensen in 31 landen te helpen hun weg te vinden in de pandemie. Het platform werd aanvankelijk geïntroduceerd als website, maar is nu ook beschikbaar als app met een reisplanner.

Het digitaal EU-covidcertificaat maakt het de mensen in de EU gemakkelijk om **veilig** door Europa te **reizen**.

WERKEN AAN DE TOEKOMST: DE BASIS LEGGEN VOOR EEN GEZONDER EUROPA

Om de pandemie te overwinnen en de mensen in Europa gezonder te maken, is meer nodig dan alleen vaccins: er zijn ook veilige en doeltreffende behandelingen nodig.

De Europese **strategie voor COVID-19-geneesmiddelen** — die de Commissie in mei 2021 heeft voorgesteld — zal de ontwikkeling en beschikbaarheid van geneesmiddelen ondersteunen, ook voor patiënten die herstellen van COVID-19. De Commissie heeft vijf veelbelovende COVID-19-geneesmiddelen in kaart gebracht en wil tegen het najaar van 2021 een portefeuille met tien geneesmiddelen samenstellen.

De COVID-19-pandemie heeft de volksgezondheid sterk onder de aandacht gebracht. De Commissie legt de bouwstenen voor een sterke **Europese gezondheidsunie**, waarin 27 lidstaten samenwerken om noodsituaties op gezondheidsgebied op te sporen, zich erop voor te bereiden en collectief te reageren. De Europese gezondheidsunie zal de EU helpen toerusten met de middelen om toekomstige pandemieën beter te voorkomen en aan te pakken, de veerkracht van de gezondheidsstelsels te verbeteren en de preventie, behandeling en nazorg van ziekten zoals kanker te versterken.

De eerste pijler van de Europese gezondheidsunie is crisisparaatheid en respons. De Commissie heeft voorgesteld het Europees Centrum voor ziektepreventie en bestrijding en het Europees Geneesmiddelenbureau te versterken. Hierdoor kunnen we de lidstaten beter ondersteunen, door betere bewaking, betere wetenschappelijke analyse en betere begeleiding vóór en tijdens een crisis.

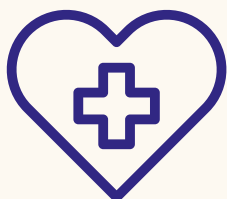
De Commissie werkt ook aan de oprichting van een **EU-autoriteit voor paraatheid en respons inzake noodsituaties op gezondheidsgebied** (HERA). De beste manier om toekomstige pandemieën onder controle te krijgen is ze aan te pakken voor ze zelfs van start gaan. Dat zal de opdracht van HERA zijn. HERA zal een permanente structuur bieden voor risicomodellering, wereldwijde gezondheidsbewaking, flexibele productiecapaciteit, vaccinontwikkeling en medisch onderzoek.

Op korte termijn werkt de Europese Commissie met een nieuw plan voor biodefensieve paraatheid, de zogenoemde **HERA-incubator**. Deze incubator brengt onderzoekers, biotechbedrijven, fabrikanten, regelgevende instanties en overheden samen om nieuwe varianten snel op te sporen en te karakteriseren, zo nodig vaccins aan te passen en de bestaande productiecapaciteit op te schalen. Een specifieke deskundigengroep op het gebied van varianten beoordeelt nu nieuwe bedreigingen door varianten en beveelt maatregelen aan waarmee wij de pandemiecurve een stap voor kunnen blijven. **Vaccelerate** — het eerste EU-brede netwerk voor COVID-19-vaccinproeven dat is opgezet als onderdeel van de HERA-incubator — is de pan-Europese ruggengraat voor het versnellen van vaccinproeven. Dit netwerk brengt al wie belang heeft bij de ontwikkeling van vaccins, met elkaar in contact met het oog op het ontwerpen en uitvoeren van klinische proeven.

De tweede pijler van de Europese gezondheidsunie is het **Europees kankerbestrijdingsplan**, dat in februari 2021 is gepresenteerd. Met nieuwe technologieën, onderzoek en innovatie als uitgangspunt wordt in het plan een nieuwe EU-aanpak van kankerpreventie, -behandeling en -zorg uiteengezet. Voor investeringen op dat gebied is 4 miljard euro uitgetrokken.

De derde pijler, de **farmaceutische strategie voor Europa**, die op 25 november 2020 door de Commissie is goedgekeurd, zal ervoor zorgen dat patiënten toegang krijgen tot innovatieve en betaalbare geneesmiddelen en zal het concurrentievermogen, de innovatieve capaciteit en de duurzaamheid van de farmaceutische industrie van de EU ondersteunen. De strategie zal ook bijdragen tot de opbouw van de strategische autonomie van Europa, met name door het aanpakken van de geneesmiddelentekorten en de kwetsbaarheden in de toeleveringsketen die door de pandemie aan het licht zijn gekomen.

In dezelfde geest is het nieuwe **EU4Health-programma** het ambitieuze antwoord van de EU op de roep om steun van ziekenhuizen en medische diensten. EU4Health gaat verder dan crisisrespons en versterkt de nationale gezondheidsstelsels met meer dan 5,3 miljard euro aan investeringen om de nationale gezondheidsstelsels te versterken en veerkrachtiger te maken. In 2021 zal tot 311 miljoen euro worden uitgegeven.

De gezondheid in de Unie verbeteren en bevorderen

Mensen in de Unie beschermen tegen ernstige grensoverschrijdende bedreigingen voor de gezondheid

Geneesmiddelen, medische hulpmiddelen en producten die in een crisis van belang zijn, verbeteren

De gezondheidsstelsels versterken

DE EU NEEMT HET VOORTOUW IN DE WERELDWIJDE SOLIDARITEIT: DE WERELD HELPEN DE PANDEMIE TE BOVEN TE KOMEN

Europa zal pas veilig zijn als de rest van de wereld veilig is. Een wereldwijde vaccinatiecampagne is van cruciaal belang om de pandemie onder controle te krijgen en het ontstaan van nieuwe varianten te voorkomen. Om de wereldwijde levering van vaccins te waarborgen, heeft de EU een belangrijke rol gespeeld bij het loskrijgen van toezeggingen en het opzetten van de **“Access to COVID-19 Tools Accelerator (ACT-A)”** (een samenwerkingsverband om de toegang tot instrumenten voor de bestrijding van COVID-19 te versnellen). De EU lag ook mee aan de basis van de vaccinpijler **Covax**. Met tot dusver 191 deelnemende landen is Covax het belangrijkste instrument om vaccins wereldwijd te delen.

ACT-A heeft geholpen bij het vinden van een levensreddende therapie tegen COVID-19. Dankzij ACT-A zijn nu in lage-inkomenslanden COVID-19-tests beschikbaar voor minder dan 2,50 Amerikaanse dollar. Tegen het eind van het jaar zou de Covax-faciliteit aan 92 lage- en middeninkomenslanden 1,8 miljard vaccindoses moeten hebben geleverd tegen een betaalbare prijs of gratis. Dat is mogelijk dankzij de substantiële bijdrage van **Team Europa** (d.w.z. de EU en haar lidstaten, samen met Europese financiële instellingen). Team Europa is een van de grootste financiers van Covax, met tot nu toe bijna 3 miljard euro aan subsidies en bankgaranties.

Als aanvulling op de enorme inspanningen van Covax heeft de Europese Commissie een **EU-mechanisme voor het delen van vaccins** opgezet om de EU-lidstaten te ondersteunen bij het vergemakkelijken van bilaterale donaties aan derde landen. Het

Het nieuwe **EU4Health-programma** is het ambitieuze antwoord van de EU op de roep om steun van ziekenhuizen en medische diensten.

De EU heeft een belangrijke rol gespeeld bij het loskrijgen van toezeggingen door het opzetten van de **ACT-Accelerator** en de vaccinpijler daarvan, **Covax**.

**De wereld-
gezondheidstop**
in Rome markeerde het begin van een nieuw en gedurfd hoofdstuk in het wereldwijde gezondheidsbeleid.

Uniemechanisme voor civiele bescherming biedt operationele ondersteuning: sinds het begin van de pandemie zijn meer dan 5 miljoen vaccindoses en meer dan 180 miljoen stuks medische uitrusting gedoneerd, variërend van persoonlijke beschermingsmiddelen (maskers, brillen en kleding) tot medische artikelen (handontsmettingsmiddelen, handschoenen, schorten, isolatiejassen, naalden en spuiten), COVID-19-tests, zuurstofconcentratoren en beademingstoestellen die worden gebruikt voor de behandeling van COVID-19-patiënten.

De EU is wereldleider op het gebied van de uitvoer van vaccins en garandeert daarbij transparantie en verantwoordingsplicht. De Commissie heeft een **mechanisme voor de verlening van uitvoervergunningen voor vaccins** opgezet, op grond waarvan bedrijven de autoriteiten van de lidstaten in kennis moeten stellen van hun voornemen om in de EU geproduceerde vaccins uit te voeren. De EU heeft sinds december 2020 ongeveer 700 miljoen vaccindoses uitgevoerd naar meer dan 130 landen (ongeveer 600 miljoen doses in het kader van het mechanisme voor de verlening van uitvoervergunningen), ook naar lage- en middeninkomenslanden op de COVAX-lijst.

In haar toespraak over de Staat van de Unie van 2020 kondigde voorzitter Von der Leyen aan dat de Europese Commissie samen met Italië de eerste **wereldgezondheidstop** zou organiseren. Het evenement, dat op 21 mei 2021 in Rome plaatsvond, markeerde het begin van een nieuw en gedurfd hoofdstuk in het wereldwijde gezondheidsbeleid. Het bracht wereldleiders bijeen die zich inzetten voor wereldwijde samenwerking op het gebied van volksgezondheid. Tijdens de top werd de **Verklaring van Rome** aangenomen. Die bevat gemeenschappelijke beginselen om COVID-19 te overwinnen en toekomstige pandemieën te voorkomen en zich daarop voor te bereiden. Tot deze beginselen behoren de afwijzing van uitvoerverboden, het openhouden van wereldwijde toeleveringsketens en het streven naar uitbreiding van de vaccinproductiecapaciteit overal ter wereld, vooral in de ontwikkelingslanden. De top laat de kracht van de EU zien om partijen samen te brengen, evenals haar leiderschap bij het vormgeven van de architectuur van de wereldwijde gezondheidsbeveiliging.

Op de wereldgezondheidstop kondigde voorzitter Von der Leyen ook een initiatief van Team Europa aan voor de productie van en de toegang tot vaccins, geneesmiddelen en gezondheidstechnologieën in **Afrika**, met een bijdrage van 1 miljard euro, afkomstig van de EU-begroting en van Europese instellingen voor ontwikkelingsfinanciering, zoals de Europese Investeringsbank. Het initiatief helpt een gunstig klimaat te scheppen voor lokale vaccinproductie in Afrika en neemt belemmeringen aan zowel de vraag- als de aanbodzijde weg, onder meer door sinds maart 2020 steun te verlenen voor de uitvoering van de Afrika-strategie. In de toekomst kunnen ook andere regio's bij het initiatief van Team Europa worden betrokken.

Team Europa heeft al 46 miljard euro vrijgemaakt om meer dan 130 partnerlanden in de hele wereld te ondersteunen bij het lenigen van humanitaire noden, het verbeteren van gezondheids-, water- en sanitaire voorzieningen en het verzachten van de sociaaleconomische gevolgen van de pandemie.

Team Europa heeft
al steun vrijgemaakt
voor meer dan
130
landen
in de hele wereld.

2. DE HISTORISCHE BELOFTE VAN NEXTGENERATIONEU

De Europese economie is sterk aan het terugveren en baant de weg voor het **herstel van de EU** en de gelijktijdige groene en digitale transitie. Volgens de **economische zomerprognoses 2021** zal de economie van de EU groeien met 4,8 % in 2021 en met 4,5 % in 2022. Hoewel de snelheid van het herstel in de EU kan variëren, zullen alle lidstaten naar verwachting uiterlijk eind 2022 ten minste hun economisch niveau van vóór de crisis hebben bereikt.

Dat is het resultaat van beleidsbeslissingen die al vanaf het prille begin van de pandemie zijn genomen. Deze groei is mogelijk gemaakt door de **snelle uitrol van vaccins** en door de ongeziene **economische stimuleringsmaatregelen** op EU- en nationaal niveau. De Commissie heeft onmiddellijk actie ondernomen om de economische gevolgen van de pandemie te verzachten — zowel door de lidstaten toestemming te geven krachtige maatregelen te nemen als door economische noodmaatregelen, zoals het eerste EU-initiatief voor de financiering van werktijdverkorting (SURE).

Intussen is een begin gemaakt met de werkzaamheden voor ons herstel op lange termijn. De Commissie ontvouwde haar plannen voor een herstelpakket van 2 biljoen euro al in het voorjaar van 2020. Dat voorstel werd in december 2020 goedgekeurd door het Europees Parlement en de Raad. Vervolgens was het aan de lidstaten om hun nationale **plannen voor herstel en veerkracht** op te stellen, waaraan de Commissie haar goedkeuring hechtte in de zomer van 2021. De hele Europese Unie heeft zich ingezet voor de uitvoering van het grootste herstelplan voor Europa sinds de tijd van het Marshallplan. Hiermee schrijven we geschiedenis, want met NextGenerationEU geven we ons continent opnieuw vorm voor de komende decennia.

Naar verwachting zal de economie van de EU groeien met

4,8 %

in 2021 en met

4,5 %

in 2022.

ECONOMISCHE NOODMAATREGELEN LEGGEN DE BASIS VOOR EEN DUURZAAM HERSTEL

De EU heeft kosten noch moeite gespaard om de economische gevolgen van de wereldwijde gezondheids crisis op te vangen. De **allereerste activering van de algemene ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact** blijft gedurende heel 2021 van toepassing, waardoor de lidstaten krachtige economische maatregelen kunnen nemen. De clausule blijft ook in 2022 van toepassing. Bestaande EU-fondsen werden geheroriënteerd en er zijn nieuwe fondsen beschikbaar gesteld voor alle lidstaten en regio's.

De Commissie heeft ook snel een tijdelijk kader aangenomen dat de lidstaten in staat stelt de volledige flexibiliteit van de **EU-staatssteunregels** te benutten om de economie tijdens de crisis de nodige steun te verlenen, met behoud van een gelijk speelveld. In totaal heeft de Commissie, sinds maart 2020, 629 besluiten vastgesteld, waarbij voor meer dan 3,08 biljoen euro aan COVID-19-gerelateerde steun in de hele EU werd goedgekeurd.

Op 21 oktober 2020 heeft de Europese Commissie haar eerste sociale obligaties uitgegeven ter financiering van de regeling voor tijdelijke **steun om het risico op werkloosheid in noodsituaties te beperken** (SURE). Sindsdien heeft de Commissie de opgehaalde middelen al aan de begunstigde lidstaten overgemaakt in de vorm van leningen. Tot dusver is uit SURE 90 miljard euro aan 19 lidstaten verstrekt ter ondersteuning van nationale werktijdverkortingsregelingen. Alleen al in 2020 hielp SURE 25 tot 30 miljoen mensen in de EU om aan het werk te blijven.

Alleen al in 2020 hielp SURE **25 tot 30 miljoen** mensen in de EU om aan het werk te blijven.

Tussen 1,5 en 2,5 miljoen bedrijven hebben een beroep kunnen doen op SURE, zodat zij hun werknemers in dienst konden houden.

Door gebruik te maken van SURE hebben de lidstaten naar schatting 5,8 miljard euro minder aan rente betaald dan wanneer zij zelf overheidsschuld hadden uitgegeven.

De Commissie heeft 53,5 miljard euro opgehaald bij de eerste vier uitgiften van obligaties, die gemiddeld meer dan tienmaal overtekend waren.

SURE: €94,3 miljard

 €8,2 miljard België	 €21,3 miljard Spanje	 €957 miljoen Litouwen	 €5,9 miljard Portugal
 €511 miljoen Bulgarije	 €1 miljard Kroatië	 €504 miljoen Hongarije	 €4,1 miljard Roemenië
 €2 miljard Tsjechië	 €27,4 miljard Italië	 €420 miljoen Malta	 €1,1 miljard Slovenië
 €2,5 miljard Ierland	 €603 miljoen Cyprus	 €11,2 miljard Polen	 €630 miljoen Slowakije
 €5,3 miljard Griekenland	 €305 miljoen Letland	 €230 miljoen Estland	

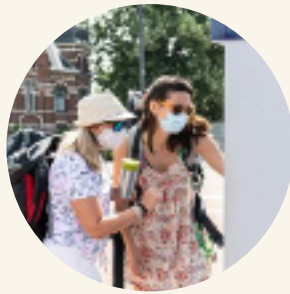
De bedragen zijn afgerond.

De **financiering in het kader van het cohesiebeleid** is dankzij de **investeringsinitiatieven "coronavirusrespons"** een centrale rol blijven spelen bij de ondersteuning van de lidstaten om dringende behoeften te lenigen in de gezondheidszorg, het bedrijfsleven en de werkgelegenheid.

7,6 miljard euro

→ om **ziekenhuizen te helpen** medische hulpmiddelen, persoonlijke beschermingsmiddelen, beademingstoestellen en tests aan te schaffen.

11,2 miljard euro

→ om **bedrijven te ondersteunen** in alle sectoren van de economie, inclusief de zwaarst getroffen sectoren zoals cultuur, toerisme en de horeca.

4,1 miljard euro

→ om **directe hulp te bieden aan mensen**, onder wie werknemers, door de uitvoering en ondersteuning van regelingen voor het behoud van werkgelegenheid.

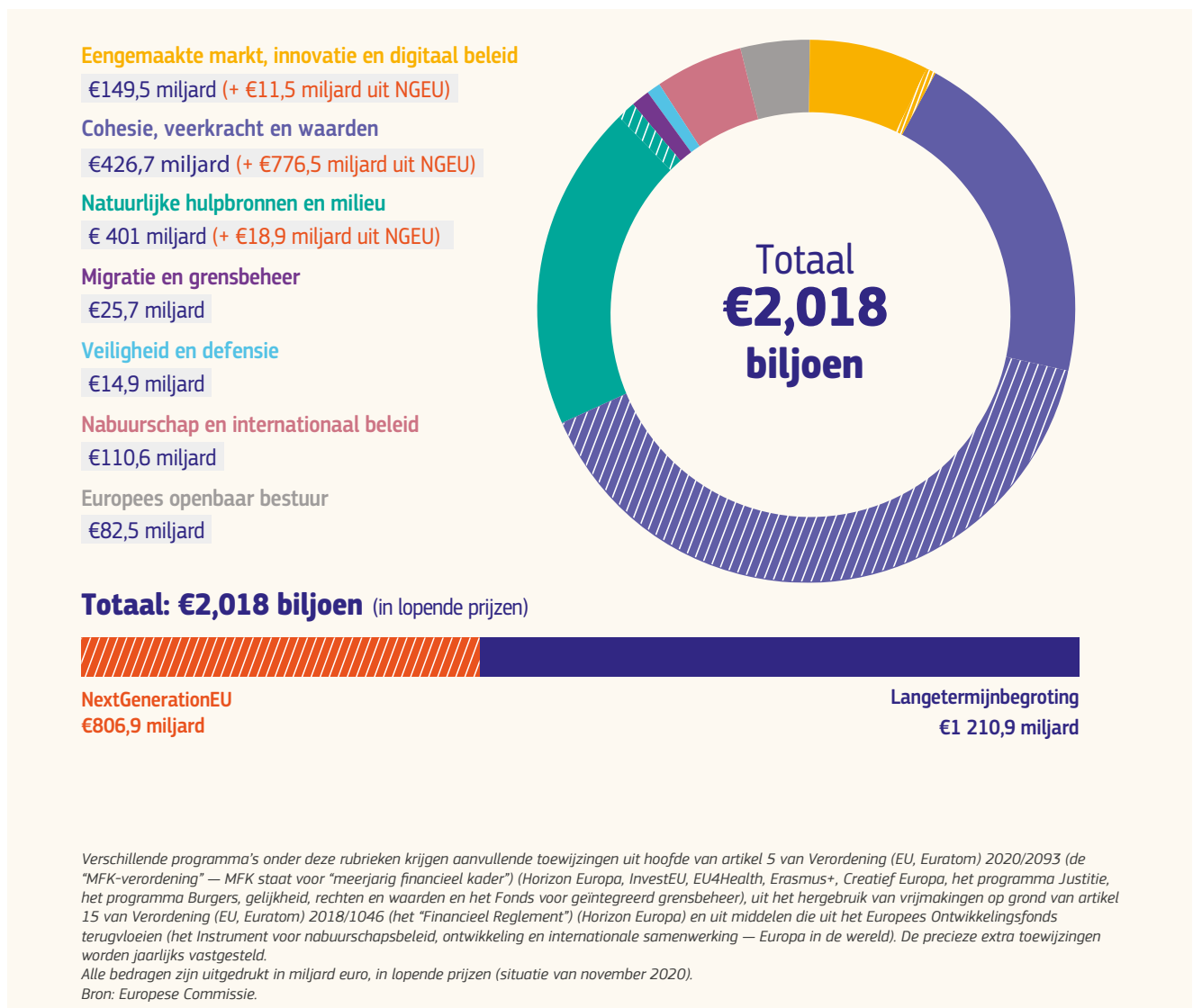
De noodmaatregelen die met de investeringsinitiatieven “coronavirusrespons” in het kader van het cohesiebeleid werden genomen, zijn voortgezet en uitgebreid in het kader van een nieuw instrument dat uit NextGenerationEU wordt gefinancierd: “herstelbijstand voor cohesie en de regio’s van Europa” (React-EU). Dit instrument biedt noodsteun aan de gezondheidssector, bedrijven en werknemers en bevordert digitale en groene investeringen die bijdragen tot het economisch herstel.

STERKER UIT DE PANDEMIE KOMEN

Eind 2020 bereikte de EU een echt historisch akkoord over het grootste pakket dat ooit uit de EU-begroting is gefinancierd, ter waarde van 2,018 biljoen euro (in lopende prijzen). Het bestaat uit de **langetermijnbegroting van de EU** voor de periode 2021–2027, ten belope van 1,211 biljoen euro, aangevuld met 806,9 miljard euro (in lopende prijzen) via **NextGenerationEU**, een tijdelijk instrument om het herstel te stimuleren.

NextGenerationEU is meer dan een herstelplan. Het is een unieke kans om onze economieën te transformeren en kansen en banen te creëren voor een Europa dat klaar is voor de toekomst. Centraal staat de **faciliteit voor herstel en veerkracht**, met 723,8 miljard euro (in lopende prijzen) aan subsidies en leningen ter ondersteuning van hervormingen en investeringen door de EU-lidstaten.

Om steun uit de faciliteit te verkrijgen, hebben al 25 lidstaten hun **plannen voor herstel en veerkracht** bij de Europese Commissie ingediend. De plannen bevatten een samenhangend pakket hervormingen en openbare investeringsprojecten die bijdragen tot de groene en digitale transitie van Europa en ons continent beter wapenen en rechtvaardiger maken voor de toekomst. Gezien de omvang van de hoogwaardige investeringen en het belang van de uitvoering van de gepromote hervormingen heeft de Commissie de lidstaten bij de opstelling van hun plannen voor herstel en veerkracht specifieke bijstand verleend in het kader van het instrument voor technische ondersteuning.

Eind augustus had de Commissie 18 van de ingediende nationale plannen voor herstel en veerkracht beoordeeld en goedgekeurd. In haar analyse heeft zij nagegaan of de in de plannen opgenomen investeringen en hervormingen de groene en digitale transitie ondersteunen, of zij bijdragen tot een doeltreffende aanpak van de uitdagingen waarop in het Europees semester is gewezen, en of zij het groeipotentieel, de banencreatie, de territoriale cohesie en de economische, sociale en institutionele veerkracht van elke lidstaat versterken, wat een voorwaarde is voor een evenwichtig herstel.

Op 26 augustus waren de eerste uitbetalingen, goed voor een totaal bedrag van meer dan 48 miljard euro, reeds verricht in België, Duitsland, Frankrijk, Griekenland, Italië, Litouwen, Luxemburg, Portugal en Spanje.

In de nationale plannen moet ten minste 37 % van de totale toewijzing worden besteed aan maatregelen die de klimaatdoelstellingen ondersteunen, en ten minste 20 % aan maatregelen die de digitale transitie ondersteunen. Om de maatregelen in de nationale plannen te helpen coördineren heeft de Commissie **zeven speerpuntgebieden** voorgesteld voor groene en digitale projecten.

- Versnellen.** Zo spoedig mogelijk inzetten van toekomstbestendige schone technologieën en vaart zetten achter de ontwikkeling en ingebruikname van hernieuwbare energiebronnen.
- Renoveren.** Verbetering van de energie-efficiëntie van openbare en particuliere gebouwen.
- Opladen en bijtanken.** Bevordering van toekomstbestendige schone technologieën om het gebruik van duurzaam, toegankelijk en slim vervoer, de aanleg van laad- en tankstations en de uitbouw van het openbaar vervoer te versnellen.
- Verbinden.** Spoedige uitrol van snelle breedbanddiensten voor alle regio's en huishoudens, waaronder glasvezel- en 5G-netwerken.
- Moderniseren.** Digitalisering van de overheidsadministratie en -diensten, ook op het gebied van justitie en gezondheidszorg.
- Opschalen.** Uitbreiding van de cloudcapaciteiten van de Europese industrie en ontwikkeling van de krachtigste, modernste en duurzaamste processoren.
- Om- en bijscholen.** Aanpassing van de onderwijsstelsels ter ondersteuning van digitale vaardigheden en onderwijs en beroepsopleiding voor alle leeftijden.

In alle plannen worden investeringen gekoppeld aan hervormingen om gevolg te geven aan de landspecifieke aanbevelingen uit het Europees semester, bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsmarkten, onderwijs, cultuur, gezondheidszorg, justitie en de langetermijnhoudbaarheid van de overheidsfinanciën. Zo zal **Tsjechië** uitgebreide maatregelen voor een e-overheid, een hervorming van de procedures voor de afgifte van bouwvergunningen en anticorruptiemaatregelen invoeren, terwijl **Duitsland** maatregelen plant om investeringskelpunten aan te pakken en de administratieve lasten te verminderen. **Spanje** zal het ondernemingsklimaat verbeteren met maatregelen om de regelgeving te verbeteren, de betalingsachterstanden te verminderen en het insolventiekader en de overheidsopdrachten te hervormen. **Frankrijk** zal de houdbaarheid van de overheidsfinanciën verbeteren en bedrijven helpen toegang te krijgen tot financiering. **Italië** zal de werking van zijn gerechtelijk apparaat versnellen en de administratieve rompslomp voor bedrijven verminderen. **Litouwen** zal de uitkeringen en pensioenen hervormen om zijn sociale vangnet te versterken. **Oostenrijk** zal zijn belastingstelsel hervormen om de CO₂-uitstoot te verminderen door middel van stimulansen voor klimaatvriendelijke technologieën. Dit zijn allemaal hervormingen waar de Europeanen al jaren om vragen en die nu werkelijkheid worden dankzij NextGenerationEU.

In juni 2021 heeft de Commissie 20 miljard euro opgehaald bij haar **eerste NextGenerationEU-transactie**.

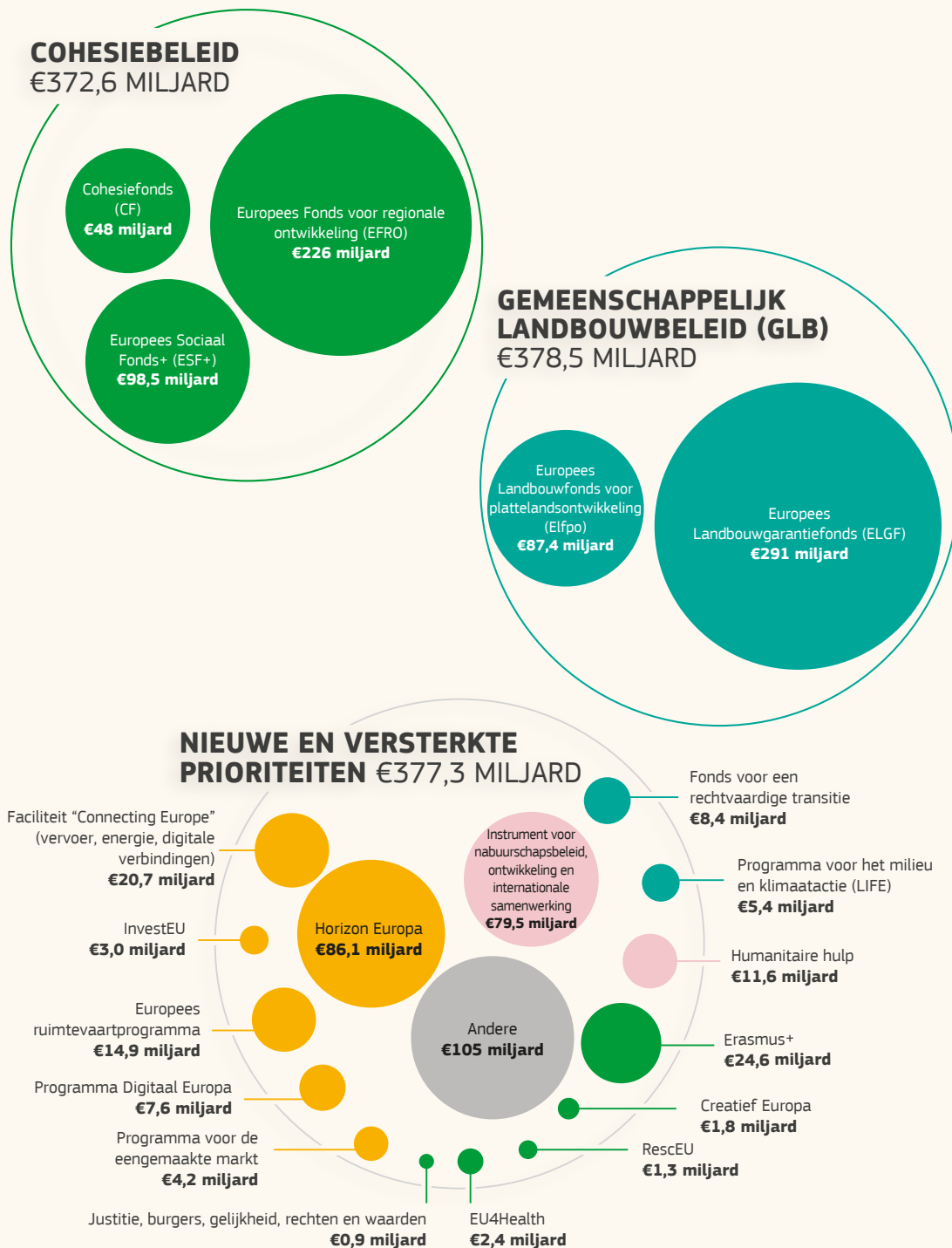

HET HERSTEL FINANCIEREN

Om NextGenerationEU te financieren, leent de Commissie — namens de EU — middelen op de kapitaalmarkten. Op 15 juni 2021 heeft de Commissie 20 miljard euro opgehaald bij haar **eerste NextGenerationEU-transactie**, via een tienjaarsobligatie. Dat was de grootste uitgifte van institutionele obligaties ooit in Europa, de grootste institutionele transactie met één tranche ooit en het grootste bedrag dat de EU in één enkele transactie heeft opgehaald. Met inbegrip van andere transacties die in juni en juli zijn gevolgd, heeft de Commissie tot dusver 45 miljard euro opgehaald via langlopende obligaties, en zich via andere middelen van aanvullende financiering verzekerd dankzij haar gediversifieerde leenstrategie voor NextGenerationEU.

Deze verrichtingen zijn mogelijk omdat alle lidstaten — in recordtijd, tegen eind mei 2021 — het eigenmiddelenbesluit hebben geratificeerd, waarin is vastgelegd hoe de EU-begroting wordt gefinancierd. Met het eigenmiddelenbesluit is ook **een nieuwe financieringsbron** voor de EU-begroting ingevoerd. De eigen middelen die voortvloeien uit een bijdrage op niet-gerecycleerd plastic verpakkingsafval, zijn sinds januari 2021 met terugwerkende kracht ingevoerd als nieuwe inkomstenbron voor de EU-begroting 2021-2027. Naast de stroom aan fiscale inkomsten zullen zij extra voordelen voor het klimaat opleveren. De komende jaren zullen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie samenwerken om nieuwe eigen middelen voor de EU-begroting in te voeren, met als doel de beleidsdoelstellingen op het gebied van klimaatverandering en digitale transitie waar te maken en tegelijk middelen te werven voor het Europees herstel. Als eerste stap is de Commissie van plan om in de tweede helft van 2021 een eigenmiddelenpakket te presenteren. Dit pakket zal ook een financieringsoplossing en de nodige begrotingsmechanismen omvatten voor de oprichting van een sociaal klimaatfonds om de sociale kortetermijneffecten van de klimaattransitie te helpen verzachten.

Meerjarig financieel kader 2021-2027

*Uitsluitend gefinancierd vanuit het meerjarig financieel kader. Sommige beleidsterreinen, zoals het cohesiebeleid, en programma's zoals het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (Elfpo), het Fonds voor een rechtvaardige transitie, InvestEU, rescEU en Horizon Europa, krijgen aanvullende toewijzingen in het kader van NextGenerationEU. ESF+ krijgt 0,8 miljard euro extra toegewezen voor werkgelegenheid en sociale innovatie, buiten het cohesiebeleid. Verschillende programma's krijgen aanvullende toewijzingen uit hoofde van artikel 5 van de MFK-verordening, uit het hergebruik van vrijmakingen op grond van artikel 15 van het Financieel Reglement en uit middelen die uit het Europees Ontwikkelingsfonds kunnen terugvloeien. De precieze extra toewijzingen worden jaarlijks vastgesteld. Alle bedragen zijn uitgedrukt in miljard euro, in lopende prijzen (situatie van november 2020).
Bron: de oorspronkelijk door de Raad van de Europese Unie ontworpen infografieken.*

3. EUROPA GROENER, DIGITALER EN SOCIAAL RECHTVAARDIGER MAKEN

DE EUROPESE GREEN DEAL

Onze eigen gezondheid hangt af van die van onze planeet. Alleen op een gezonde planeet kunnen EU-burgers zich op lange termijn goed voelen. Tegelijk biedt de groene transitie enorme economische kansen en kan zij het herstel van Europa aanjagen. Tijdens de pandemie heeft de Europese Commissie haar werkzaamheden opgevoerd om de **Europese Green Deal** in de praktijk te brengen. Naast NextGenerationEU heeft de Commissie wetgeving voorgesteld die onze mensen en onze economie in staat zal stellen te blijven floreren en tegelijk te leren leven binnen de limieten van onze planeet.

In juni 2021 hebben het Europees Parlement en de Raad de **Europese klimaatwet** aangenomen, een belangrijke mijlpaal bij de uitvoering van de Europese Green Deal. Daarmee zijn de verbintenis van de EU om uiterlijk in 2050 klimaatneutraal te worden en de tussenliggende doelstelling om de netto-uitstoot van broeikasgassen uiterlijk in 2030 met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van het niveau van 1990, in wetgeving verankerd.

Om deze ambitieuze doelstellingen te verwezenlijken, heeft de Commissie op 14 juli 2021 het **Europese Green Deal-pakket** gepresenteerd. Dat pakket werd voor het eerst door voorzitter Von der Leyen aangekondigd in haar toespraak over de Staat van de Unie van 2020 en bestaat uit twaalf verschillende voorstellen van de Commissie.

De **Europese klimaatwet** legt de verbintenis van de EU om uiterlijk in 2050 klimaatneutraal te worden vast in wetgeving.

Versterkte **EU-emissiehandel**, toepassing van de handel in emissierechten op het wegvervoer, gebouwen en de zeevaart, met een sociaal klimaatfonds om de transitie eerlijk te laten verlopen door kwetsbare EU-gezinnen te helpen met hun energierekeningen, met de aankoop van een elektrisch voertuig of met de renovatie van hun woning.

Hogere nationale streefcijfers in het kader van de **verordening inzake de verdeling van de inspanningen**. Voor elke lidstaat worden bindende streefcijfers voor de jaarlijkse uitstoot van broeikasgassen worden vastgesteld op basis van de beginselen van billijkheid, kosteneffectiviteit en milieu-integriteit.

Een grotere energie-efficiëntie en een groter aandeel van **hernieuwbare energiebronnen** in de energiesystemen van de EU.

Sterkere stimulansen voor **het herstel en de groei van natuurlijke koolstofputten** in de sector landgebruik in het kader van een herziene verordening inzake landgebruik, veranderingen in landgebruik en bosbouw.

Herziene, strengere **CO₂-emissienormen voor auto's en bestelwagens** om te zorgen voor een duidelijk traject naar emissievrije mobiliteit in 2050, samen met een toereikende en passende infrastructuur voor alternatieve brandstoffen.

Voorstellen om het **gebruik van alternatieve brandstoffen in de lucht- en zeevaart** te stimuleren en zo de CO₂-uitstoot terug te dringen.

Een mechanisme voor koolstofcorrectie aan de grens **om koolstoflekkage te voorkomen** en de klimaatambitie in niet-EU-landen te bevorderen, met inachtneming van de regels van de Wereldhandelsorganisatie.

Voorstellen om de **belasting op energieproducten en elektriciteit in lijn te brengen** met onze toegenomen klimaatambities.

Dit is slechts de meest recente stap in een jaar met talrijke initiatieven in het kader van de Europese Green Deal.

Kort na de toespraak over de Staat van de Unie van vorig jaar, op 14 oktober 2020, diende de Commissie het voorstel in over de **renovatiegolf-strategie**, die de renovatie van zowel openbare als particuliere gebouwen moet stimuleren om ze energie-efficiënter te maken. De renovatiegolf heeft tot doel het jaarlijks percentage energierenovaties in de komende tien jaar te verdubbelen, de levenskwaliteit te verbeteren, de uitstoot van broeikasgassen in Europa te verminderen en tot 160 000 extra groene banen in de bouwsector te creëren. Aangezien bijna 34 miljoen Europeanen het zich niet kunnen veroorloven hun woning naar behoren te verwarmen, zullen woningrenovaties ook de gezondheid en het welzijn van kwetsbare mensen verbeteren en tegelijk hun energiefactuur doen dalen.

Om te zorgen voor een sociaal rechtvaardige en evenwichtige transitie, weg van fossiele brandstoffen en sterk vervuilende industrieën, is in 2021 voor de lidstaten financiering beschikbaar gesteld in het kader van het **mechanisme voor een rechtvaardige transitie**, met inbegrip van het Fonds voor een rechtvaardige transitie en de leenfaciliteit voor de overheidssector. Deze middelen zijn met name bedoeld om de diversificatie van banen en bedrijven in de zwaarst getroffen regio's te bevorderen.

Op 18 november 2020 presenteerde de Commissie haar omvattende aanpak om de **doelstellingen van de Verenigde Naties inzake duurzame ontwikkeling** te verwezenlijken. De dag daarop presenteerde zij de **EU-strategie voor hernieuwbare offshore-energie**, die erop gericht is de offshore-energieproductie te doen toenemen.

Op 9 december 2020 stelde de Commissie haar **strategie voor duurzame en slimme mobiliteit** vast, samen met een actieplan bestaande uit 82 initiatieven. Daarin wordt een duidelijk pad uitgestippeld om de uitstoot van broeikasgassen door het vervoer uiterlijk in 2050 met 90 % te verminderen.

Het actieplan om de verontreiniging tot nul terug te dringen bevat de belangrijkste doelstellingen voor 2030:

de lucht- en waterkwaliteit verbeteren met respectievelijk

55 % en **50 %**.

De Commissie keurde op 23 februari 2021 ook een nieuwe **EU-strategie voor aanpassing aan de klimaatverandering** goed, waarin wordt aangetoond hoe de EU uiterlijk in 2050 klimaatbestendig kan worden. In mei kwam de Commissie haar belofte na wat betreft een **actieplan om de verontreiniging tot nul terug te dringen** en stelde zij een nieuwe aanpak voor een **duurzame blauwe economie** voor, die moet zorgen voor meer samenhang en synergieën voor de bedrijfssectoren die actief zijn rond de oceanen en de kusten. Het actieplan om de verontreiniging tot nul terug te dringen bevat de belangrijkste doelstellingen voor 2030: verbetering van de lucht- en waterkwaliteit met respectievelijk 55 % en 50 %.

Investeerders hebben duidelijke regels nodig om investeringen te heroriënteren naar duurzamere technologieën en bedrijven, en om de doelstellingen van de Europese Green Deal te ondersteunen. Daarom stelde de Commissie in april 2021 technische criteria voor de indeling van duurzame economische activiteiten voor via de **gedelegeerde EU-taxonomieverordening klimaat**. Die bestrijkt sectoren die verantwoordelijk zijn voor 80 % van de directe broeikasgassen in de EU. De Commissie stelde ook een **richtlijn duurzaamheidsrapportage door bedrijven** voor, die alle grote ondernemingen zou verplichten hun klimaat- en duurzaamheidsprestaties openbaar te maken. In juli 2021 keurde zij een **strategie voor de financiering van de transitie naar een duurzame economie** goed, waarin wordt verduidelijkt hoe alle sectoren van de reële economie kunnen overstappen op duurzaamheid, hoe de financiële sector aan deze transitie moet bijdragen, hoe duurzame financiering inclusiever kan worden gemaakt en hoe het mondiale leiderschap van de EU op dit gebied kan worden bekrachtigd. De Commissie nam in juli 2021 ook een voorstel aan voor een verordening tot vaststelling van een norm voor **Europese groene obligaties**.

Met de **methaanstrategie** presenteerde de Europese Commissie een duidelijk stappenplan voor de vermindering van methaanemissies in de EU. De **strategie voor duurzame chemische stoffen** is gericht op het stimuleren van innovatie voor veilige en duurzame chemische stoffen en op een betere bescherming van de menselijke gezondheid en het milieu. De Commissie heeft ook een nieuw regelgevingskader voor **batterijen** voorgesteld om deze gedurende hun hele levenscyclus duurzamer te maken.

Het onlangs hervormde **gemeenschappelijk landbouwbeleid**, waarover in juni 2021 een voorlopig akkoord is bereikt, moet ervoor zorgen dat de Europese landbouw groener, eerlijker en flexibeler wordt. Het gaat hand in hand met het **actieplan voor biologische productie** van maart 2021, dat moet bewerkstelligen dat uiterlijk in 2030 ten minste 25 % van de landbouwgrond voor biologische landbouw wordt gebruikt. Op 16 juli heeft de Commissie een nieuwe **bosstrategie** vastgesteld om te zorgen voor gezonde en veerkrachtige bossen die een aanzienlijke bijdrage leveren aan het ombuigen van het biodiversiteitsverlies en aan het bereiken van klimaatneutraliteit.

Dit is de meest ambitieuze herziening van de EU-wetgeving om de Europese economie op een klimaatneutrale toekomst voor te bereiden en de klimaatverandering, het biodiversiteitsverlies en de schaarste aan hulpbronnen aan te pakken. Samen met de massale middelen uit NextGenerationEU is dit voor ons continent een reuzenstap op weg naar de **doelstelling van klimaatneutraliteit in 2050**.

- De Europese Green Deal is niet alleen een ambitieus milieu- of economisch initiatief, maar ook een nieuw cultureel project. Het **Nieuw Europees Bauhaus** — een initiatief dat president Von der Leyen in haar toespraak over de Staat van de Unie van 2020 aankondigde — brengt een co-creatie-ruimte tot stand waar architecten, kunstenaars, studenten, ingenieurs en ontwerpers samenwerken om stijl en sociale inclusie te laten samengaan met duurzaamheid. Het **Nieuwe Europese Bauhaus** gaf de aanzet tot een beweging rond de transformatie van de bebouwde omgeving en de ontwikkeling van een groenere en eerlijkere levensstijl. Duizenden reacties en evenementen in heel Europa hebben de weg vrijgemaakt voor de volgende stappen van het initiatief.

Bij de verwezenlijking van de doelstellingen van de Green Deal zal ook het **programma Horizon Europa** een belangrijke rol spelen, aangezien minstens 35 % van de totale begroting van dat programma naar klimaatdoelstellingen zal gaan, onder meer via langetermijnpartnerschappen met de industrie op kerndomeinen zoals schone waterstof, luchtvaart en batterijen.

De EU heeft 1 miljard euro uitgetrokken voor de allereerste oproep in het kader van de Green Deal tot het indienen van voorstellen voor onderzoek en innovatie om technologische vooruitgang te boeken, onze kennis op het gebied van klimaatactie en duurzaamheidskwesties te verbeteren en de burgers sterker bij de doelstellingen van de Europese Green Deal te betrekken. Er kwam een overweldigende respons van de onderzoeksgemeenschap, zowel uit de openbare als de particuliere sector, goed voor **8 miljard euro** aan projectvoorstellen.

Er is ook een nieuwe actie om honderd Europese steden te ondersteunen, te stimuleren en onder de aandacht te brengen in hun systemische transformatie naar klimaatneutraliteit tegen 2030 en om deze steden tot experimenteer- en innovatiehubs voor alle steden te maken.

Duurzaamheid vergt een grondige transformatie van onze mentaliteit en een directe betrokkenheid van de burgers. Elke burger kan een rol spelen in de groene transitie. Daarom heeft de Commissie in december het **Europees klimaatpact** gelanceerd, als onderdeel van de Green Deal. Het pact brengt mensen uit alle geledingen van de samenleving bijeen en stelt hen in staat elkaar te inspireren en van elkaar te leren terwijl zij optreden als vrijwillige ambassadeurs van het klimaatpact. Meer dan 501 ambassadeurs uit alle lidstaten maken al deel uit van het netwerk.

EUROPA'S DIGITALE DECENNIUM REALISEREN

De coronapandemie heeft de essentiële voordelen van digitalisering aangetoond. Europa's digitale infrastructuur van wereldklasse heeft tijdens de pandemie grote voordelen opgeleverd, van de mogelijkheid om contact te leggen met vrienden en familie tot thuiswerken en online winkelen. De pandemie heeft echter ook aangetoond dat de digitale transformatie van Europa verder moet worden versneld.

Op 9 maart 2021 presenteerde de Commissie een nieuwe visie voor de digitale transformatie van Europa in de periode tot 2030. Het **digitale decennium van Europa** berust op vier centrale pijlers, die in de volgende grafiek nader worden toegelicht.

De EU heeft **1 miljard euro** uitgetrokken voor de eerste oproep ter wereld in het kader van de Green Deal tot het indienen van voorstellen voor onderzoek en innovatie.

Veilige en duurzame digitale infrastructuur

- **Connectiviteit**
Gigabit voor iedereen, 5G overal
- **Geavanceerde halfgeleiders**
Verdubbeling van het EU-aandeel in de wereldproductie
- **Data — edge- en cloudcomputing**
10 000 klimaatneutrale uiterst veilige edgeknooppunten
- **Computertechniek**
Eerste computer met kwantumversneller

Vaardigheden

- **ICT-specialisten**
20 miljoen euro + meer genderconvergentie
- **Digitale basisvaardigheden**
Minimaal 80 % van de bevolking

Digitale transformatie van bedrijven

- **Gebruik van technologie**
75 % van de bedrijven in de EU gebruikt clouddiensten, kunstmatige intelligentie en big data
- **Innovatoren**
Opschaling en financiering om het aantal jonge EU-bedrijven waarvan de waarde op minstens 1 miljard dollar wordt geschat ("eenhoorns"), te verdubbelen
- **Late instappers**
Meer dan 90 % van de kleine en middelgrote ondernemingen haalt ten minste een basisniveau van digitale intensiteit

Digitalisering van overheidsdiensten

- **Essentiële overheidsdiensten**
100 % online
- **E-gezondheid**
100 % van de burgers heeft toegang tot medische dossiers
- **Elektronisch identiteitsbewijs**
80 % van de burgers gebruikt een digitale identiteitskaart

Deze vier gebieden vormen **Europa's digitaal kompas** — een leidraad aan de hand waarvan de digitale ambities van de EU voor 2030 in concrete resultaten zullen worden omgezet door middel van mijlpalen, een robuuste gezamenlijke governancestructuur en mogelijke meerlandenprojecten waarbij investeringen van de EU, de lidstaten en de particuliere sector worden gecombineerd. Om elke EU-burger mondiger te maken en te beschermen, zal de Commissie voorstellen een reeks digitale beginselen en rechten op te nemen in een **plechtige interinstitutionele verklaring**.

Om de digitale transitie te ondersteunen, heeft de Commissie sinds de toespraak over de Staat van de Unie van vorig jaar een aantal belangrijke wetgevingsvoorstellen ingediend. Ten eerste stelde zij op 15 december 2020 een ambitieuze hervorming van de digitale ruimte voor door middel van de **wet inzake digitale diensten** en de **wet inzake digitale markten**. Doel van de wet inzake digitale diensten is ervoor te zorgen dat de waarden die we in de offlinewereld koesteren, ook online worden gerespecteerd. Op het meest basale niveau betekent dit dat wat offline illegaal is, ook online illegaal moet zijn. In de wet inzake digitale diensten wordt ook duidelijk gemaakt dat de grootste socialemediaplatforms meer verantwoordelijkheid moeten dragen dan een eenvoudige website of een lokale marktplaats. De wet inzake digitale markten regelt de activiteiten van grote digitale platforms om ervoor te zorgen dat de Europese digitale eengemaakte markt open en betwistbaar blijft.

Samen vormen deze twee wetgevingsteksten een modern regelboek voor de eengemaakte markt, waarin de Europese waarden centraal staan. Zij zullen innovatie, groei en concurrentie bevorderen en gebruikers nieuwe, betere en betrouwbaardere onlinediensten bieden.

Enkele weken eerder, op 25 november, had de Commissie ook de **datagovernanceverordening** gepresenteerd om het delen van data in de hele EU en tussen sectoren onderling te vergemakkelijken en Europese dataruimten te ondersteunen; de nieuwe **richtlijn inzake de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen** om de cyberweerbaarheid te vergroten van kritieke publieke en particuliere sectoren zoals ziekenhuizen, energienetwerken, spoorwegen, datacentra, overheidsdiensten, onderzoekslaboratoria en voorzieningen die kritieke medische hulpmiddelen en geneesmiddelen vervaardigen; het allereerste rechtskader inzake **artificiële**

intelligentie om de veiligheid en grondrechten van mensen en bedrijven te waarborgen en tegelijk het gebruik van kunstmatige intelligentie, investeringen en innovatie in de hele EU te stimuleren; en een voorstel voor een **Europese digitale identiteit**, die voor alle burgers, ingezetenen en bedrijven in de EU beschikbaar zal zijn om hun identiteit te bewijzen, elektronische documenten te delen en toegang te krijgen tot onlinediensten.

Voorts heeft de Commissie een sectoronderzoek ingesteld naar het consumentgerelateerde internet der dingen om mogelijke concurrentieproblemen in deze groeiende sector in een vroeg stadium in kaart te brengen. Ook blijft zij de mededingingsregels krachtadig handhaven, met nieuwe onderzoeken naar mogelijk misbruik door digitale poortwachters op diverse markten, zoals die voor digitale reclame. Al deze initiatieven vormen de kern van de verwezenlijking van de visie van de Commissie op **Europa's digitale decennium**.

Om de technologische voorsprong van Europa te versterken en zijn industriële basis te ondersteunen, nam de Commissie op 22 februari 2021 een elf punten tellend **actieplan voor synergieën tussen de civiele, de defensie- en de ruimtevaartindustrie** aan.

Door digitale financiële diensten moderniseert de EU-economie en is Europa een mondiale digitale speler geworden. Als zodanig heeft de Commissie in september 2020 een **pakket digitale financiën** voorgesteld voor een concurrerende financiële sector in de EU, die consumenten toegang biedt tot innovatieve financiële producten en tegelijkertijd een hoog niveau van consumentenbescherming en financiële stabiliteit biedt. Het omvat een **strategie voor het digitale geldwezen** en wetgevingsvoorstellen over **crypto-activa** en **digitale operationele veerkracht**. Het digitale geldwezen omarmen zou de Europese innovatie een impuls geven en zou betere financiële producten voor consumenten helpen ontwikkelen, onder meer voor mensen die momenteel geen toegang tot financiële diensten hebben. Zo worden nieuwe mogelijkheden aangeboden om financiering tot bij EU-bedrijven te krijgen, met name kleine en middelgrote ondernemingen.

De EU heeft een concurrerende digitale financiële sector nodig, die consumenten toegang biedt tot innovatieve financiële producten en tegelijkertijd een hoog niveau van consumentenbescherming en financiële stabiliteit biedt. De Europese Commissie en de Europese Centrale Bank onderzoeken samen op technisch niveau een reeks juridische, technische en beleidsmatige kwesties die zich bij een mogelijke introductie van een **digitale euro** kunnen voordoen.

EEN STERKERE EENGEMAAKTE MARKT VOOR HET HERSTEL VAN EUROPA

Om een sterkere eengemaakte markt tot stand te brengen ten behoeve van het Europese herstel heeft de Europese Commissie de **industriestrategie van de EU van vorig jaar** op 5 mei 2021 **geactualiseerd**. Kleine en startende bedrijven hebben veel baat bij de nieuwe maatregelen doordat de eengemaakte markt wordt versterkt en de afhankelijkheid van leveranciers wordt teruggedrongen. Deze maatregelen zullen ook helpen richting geven aan de groene en de digitale transitie.

De aanzienlijke vorderingen die zijn gemaakt bij de ontwikkeling van duurzame, innovatieve en op mondiaal niveau concurrerende waardeketens waren mogelijk dankzij een aanpak op basis van allianties, met name de Europese alliantie voor batterijen, de Europese grondstoffenalliantie en de Europese alliantie voor schone waterstof.

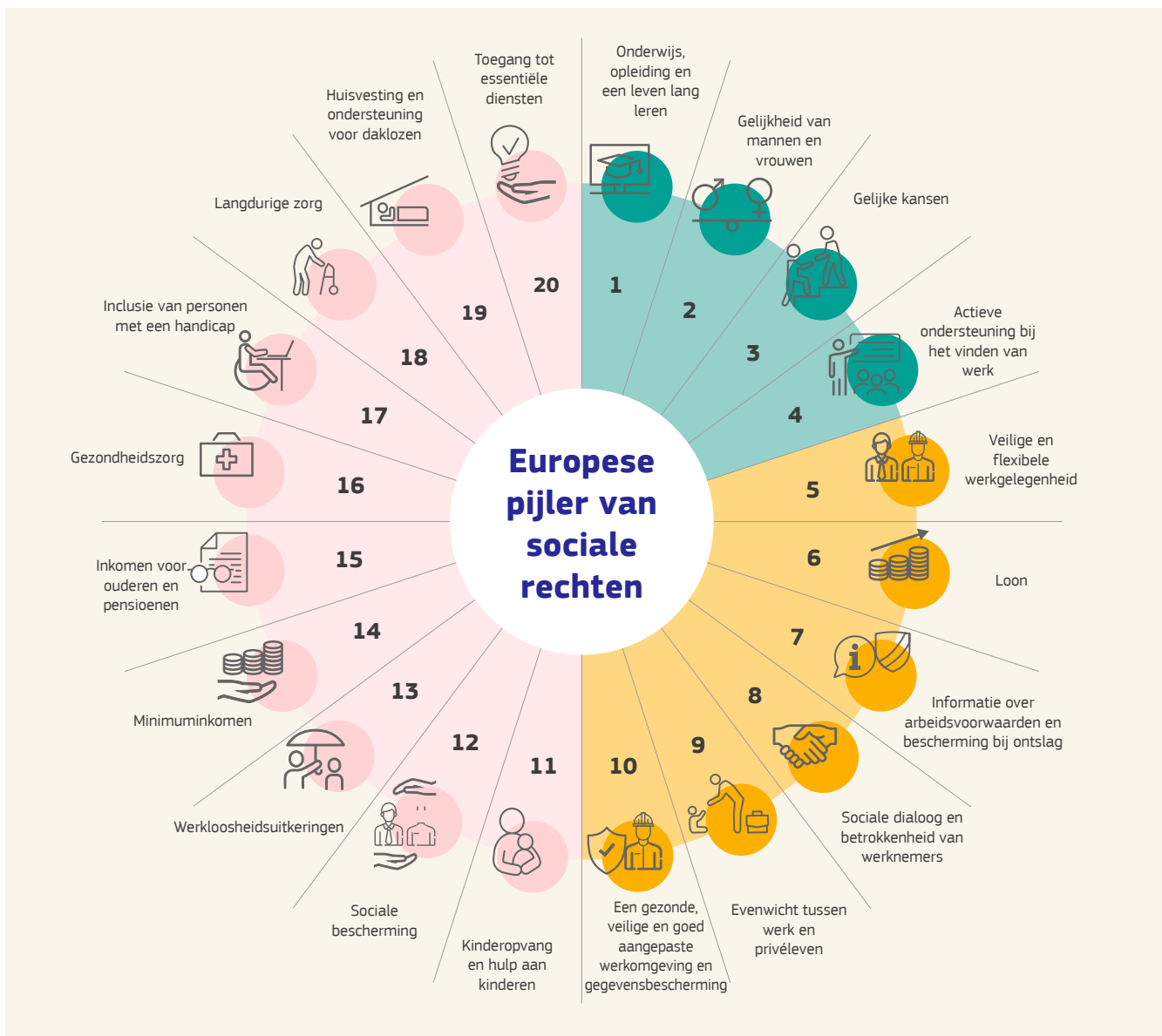

De Commissie presenteerde de **datagovernanceverordening** om het delen van data in de hele EU en tussen sectoren onderling te vergemakkelijken en Europese dataruimten te ondersteunen.

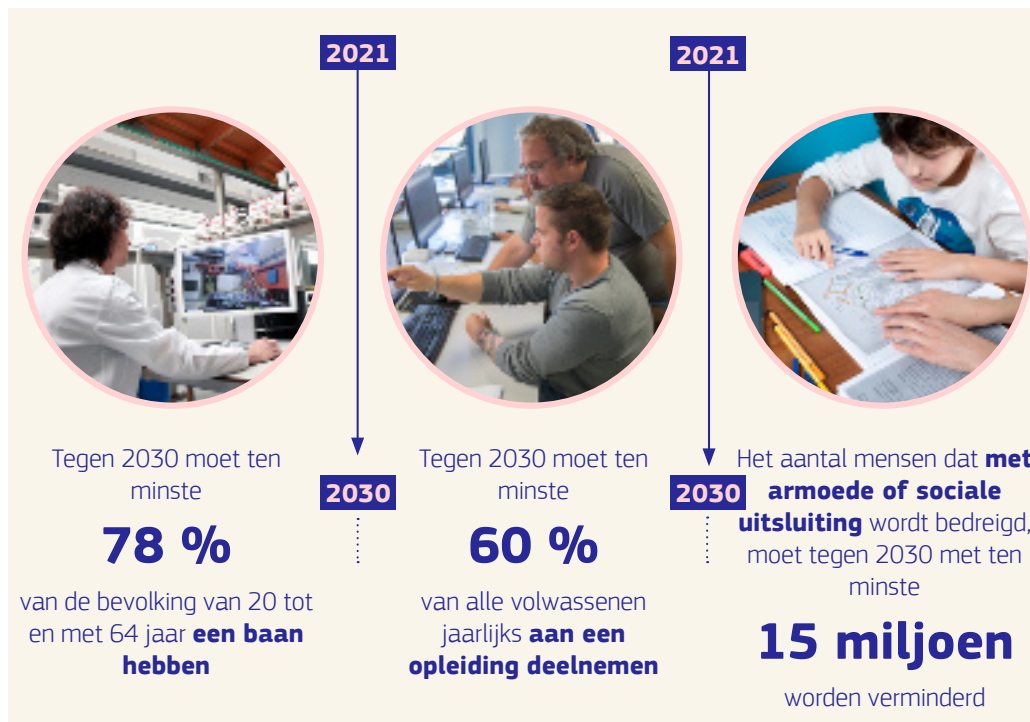

BOUWEN AAN EEN STERK SOCIAAL EUROPA

De EU kent een unieke **sociale markteconomie**. De pandemie heeft onmiddellijke en drastische veranderingen teweeggebracht in onze banen, onze socialezekerheidsstelsels en ons sociale leven. En zelfs al vóór de pandemie ondergingen onze arbeidsmarkten en economieën grondige veranderingen door de gevolgen van klimaatverandering, digitalisering en demografische trends. Om tegemoet te komen aan deze langetermijntransformaties en de onmiddellijke gevolgen van de pandemie aan te pakken, heeft de EU nieuwe “sociale regels” nodig die ervoor zorgen dat de sociale belofte van de EU stand kan houden, ook in een veranderende wereld.

De **sociale top van Porto** was een sleutelmoment voor sociale rechten in Europa. EU-leiders, sociale partners en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld kwamen op 7 en 8 mei 2021 bijeen en bevestigden hun inzet voor de verdere uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten, met de boodschap: tijd voor resultaten. In Porto schaarden de EU-leiders zich achter het voorstel van de Commissie om een nieuwe reeks meetbare sociale kerndoelen te stellen die tegen 2030 moeten worden gehaald.

Het in oktober 2020 gepresenteerde voorstel voor een richtlijn betreffende **toereikende minimumlonen** voorziet in een kader dat opwaartse sociale en economische convergentie bevordert, en zorgt er op die manier voor dat werknemers met een minimumloon geen risico op armoede hoeven te lopen en een waardig leven kunnen leiden. Dit stemt overeen met beginsel 6 van de pijler.

Het **pact voor vaardigheden**, dat in november 2020 gelanceerd werd, brengt diverse belanghebbenden uit alle industriële ecosystemen bijeen om na te gaan wat zij kunnen doen om werknemers bij en om te scholen, zodat die over de juiste vaardigheden beschikken voor de banen van vandaag en morgen. Het pact strookt met beginsel 1 van de pijler en zal ons helpen de doelstelling te bereiken dat jaarlijks ten minste 60 % van alle volwassenen aan een opleiding deelneemt.

De in maart 2021 voorgestelde aanbeveling over **doeltreffende actieve steun voor werkgelegenheid** na de COVID-19-crisis biedt de lidstaten concrete richtsnoeren in verband met beleidsmaatregelen en de ondersteunende financieringsmogelijkheden van de EU om geleidelijk over te gaan van noodmaatregelen om in de coronacrisis banen te behouden, naar nieuwe maatregelen die nodig zijn voor een banenrijk herstel. Met de aanbeveling wordt beoogd werknemers te helpen overstappen van krimpende sectoren naar groeisectoren, zodat zij van de groene en de digitale transitie kunnen profiteren. Daarmee wordt tegemoetgekomen aan beginsel 4 van de pijler en zitten we op weg om de werkgelegenheidsdoelstelling van ten minste 78 % onder volwassenen te bereiken.

De **Europese kindergarantie** is in maart 2021 voorgesteld en door de lidstaten in een recordtijd van slechts twee maanden aangenomen. Aangezien reeds vóór de pandemie al 18 miljoen kinderen met armoede en sociale uitsluiting werden bedreigd, is dringende actie nodig om deze vicieuze cirkel van achterstand te doorbreken en gelijke kansen te waarborgen. De kindergarantie biedt kinderen in nood gratis of betaalbare toegang tot essentiële diensten. Zij beantwoordt aan beginsel 11 van de pijler en zal helpen bij het bereiken van het doel om ten minste 5 miljoen kinderen uit de armoede te halen.

In Europa is de levensverwachting bij de geboorte de afgelopen vijf decennia met **tien jaar** gestegen.

Het bijgewerkte **strategisch kader voor gezondheid en veiligheid op het werk**, dat in juni 2021 gepresenteerd werd, zorgt ervoor dat we gelijke tred houden met de nieuwste ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Het kader biedt richtsnoeren voor een betere preventie van ongevallen en ziekten, zowel op lichamelijk als op geestelijk vlak, en vergroot onze paraatheid ten aanzien van toekomstige gezondheids crises. Dit beantwoordt aan beginsel 10 van de pijler.

Het initiatief van de **Europese onderwijsruimte** en het nieuwe **actieplan voor digitaal onderwijs** 2021-2027 moeten borg staan voor de inclusiviteit en kwaliteit van het onderwijs.

Europa heeft te maken gehad met ingrijpende demografische veranderingen en blijft daarmee geconfronteerd. Maar ondanks de enorme uitdagingen van de COVID-19-pandemie leven we langer en blijven we langer gezond. De afgelopen vijf decennia is de levensverwachting bij de geboorte voor zowel mannen als vrouwen in Europa met tien jaar gestegen. Dat is een opmerkelijke prestatie, en een bewijs van de kracht en waarde van onze sociale markteconomie. Niettemin heeft de vergrijzing een effect op de manier waarop wij leven; ons sociaal model en sociale beleid moeten dan ook worden aangepast aan het tempo van deze nieuwe realiteit. Daarom heeft de Europese Commissie begin dit jaar het **groenboek over de vergrijzing** aangenomen en het startsein gegeven voor een breed openbaar debat over de uitdagingen en kansen in verband met de langetermijngevolgen van de vergrijzing, die alle generaties treffen. De resultaten van de openbare raadpleging zullen de inbreng vormen voor onze komende beleidsinitiatieven, bijvoorbeeld het in 2022 geplande initiatief inzake langdurige zorg.

De toekomst van Europa is mede afhankelijk van de plattlandsgebieden, die bijna 30 % van de bevolking van de EU huisvesten (137 miljoen mensen) en 80 % van zijn oppervlakte beslaan. Zij spelen een actieve rol in de groene en de digitale transitie van de EU. Het is en blijft onze ambitie om de levenskwaliteit in de plattlandsgebieden sterk te verbeteren. In de **langetermijnvisie voor plattlandsgebieden**, die in juni 2021 werd gelanceerd, is het traject uitgestippeld naar de totstandbrenging van sterke, verbonden, veerkrachtige en welvarende plattlandsgebieden tegen 2040. Via een nieuw **plattlandspact** zal met plattlandsgemeenschappen een dialoog worden gevoerd, terwijl een **actieplan voor het platteland** de plattlandsgebieden een nieuwe impuls zal geven en de langetermijnvisie werkelijkheid laat worden. Onze doelen zijn te zorgen dat geen enkele persoon of gebied achterop raakt en de EU dichter bij haar burgers te brengen, teneinde te bouwen aan onze gemeenschappelijke toekomst.

EEN UNIE VAN GELIJKHEID

De Europese Unie is een Unie van gelijkheid. We zijn een unie van lidstaten met diverse samenlevingen en diversiteit maakt ons tot wie we zijn. Alleen wanneer iedereen erbij hoort en zich kan ontplooien, staan we sterk. Dat is wat “verenigd in verscheidenheid” betekent.

Met het oog daarop voeren we beleid en nemen we maatregelen om structurele discriminatie en de stereotypen die vaak in de samenleving aanwezig zijn, ter discussie te stellen. Doel daarvan is de voorwaarden te creëren waarin alle mensen de kans hebben om te leven zoals zij dat willen, zich te ontplooien, en leiding te geven in de samenleving, ongeacht geslacht, ras of etnische afstamming, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid. Een **Unie van gelijkheid** zal er ook voor zorgen dat bij de besluitvorming rekening wordt gehouden met de behoeften van iedereen in onze samenlevingen en met intersectionele discriminatie.

Het **EU-actieplan tegen racisme** van 18 september 2020 bevat een aantal maatregelen om racisme aan te pakken via het EU-recht, maar ook via andere middelen, zoals samenwerking met de lidstaten, onder meer wat betreft de nationale rechtshandhaving, de media en het maatschappelijk middenveld. Daarnaast wordt gebruikgemaakt van beschikbare en toekomstige EU-instrumenten en wordt ook de samenstelling van het personeelsbestand van de Commissie zelf onder de loep genomen. In het actieplan wordt onder meer opgeroepen tot betere handhaving van het EU-recht; nauwere coördinatie met mensen die behoren tot een raciale of etnische minderheid, in combinatie met integere uitvoering van politietaken en bescherming; versterkte maatregelen op nationaal niveau door middel van nationale actieplannen; en meer diversiteit bij het EU-personeel. Daartoe heeft de Europese Commissie in juni 2021 de allereerste **EU-coördinator voor racismebestrijding** benoemd.

Alle Roma moeten de kans krijgen om hun volledige potentieel te benutten en deel te nemen aan het politieke, sociale, economische en culturele leven. Om die doelstellingen te bereiken, heeft de Commissie het nieuwe **strategisch EU-kader voor gelijkheid, inclusie en participatie van de Roma** vastgesteld om sneller vooruitgang te boeken. Het bevat concrete benchmarks waaraan tegen 2030 moet zijn voldaan. De richtsnoeren en maatregelen variëren van steunregelingen voor Roma die het slachtoffer zijn van discriminatie tot bewustmakingscampagnes in scholen, steun voor financiële geletterdheid, de indienstneming van Roma door openbare instellingen en een betere toegang tot hoogwaardige medische controles, screening en gezinsplanning.

De Europese Unie moet het voortouw nemen bij de inspanningen om de rechten van lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender, interseksue en queer personen (lhbtqi'ers) beter te beschermen. Daarom kwam de Europese Commissie op 11 november 2020 met de **strategie voor gelijkheid van lhbtqi'ers 2020-2025**, die de ongelijkheden en uitdagingen aanpakt waarmee deze gemeenschap geconfronteerd wordt en een reeks gerichte beleidsmaatregelen beschrijft voor de komende vijf jaar. Het is de allereerste EU-strategie voor gelijkheid van lhbtqi'ers. Het **beleid** steunt op vier pijlers: discriminatie bestrijden, de veiligheid waarborgen, bouwen aan inclusieve samenlevingen, en opkomen voor gelijkheid van lhbtqi'ers over de hele wereld.

Alleen wanneer
**iedereen erbij
hoort** en zich
kan ontplooien,
staan we sterk.

Discriminatie van
lhbtqi'ers bestrijden

De veiligheid van
lhbtqi'ers
waarborgen

Samenlevingen
opbouwen die
inclusief zijn ten
aanzien van lhbtqi'ers

Opkomen voor
gelijkheid van
lhbtqi'ers over de hele
wereld

Gendergelijkheid stond nog nooit zo hoog op de politieke agenda van de EU. Het doel is de verwezenlijking van een Unie waarin vrouwen en mannen vrij zijn om hun weg in het leven te kiezen, gelijke kansen hebben om zich te ontplooiën, op gelijke voet kunnen deelnemen aan onze Europese samenlevingen en daarin een leidende rol kunnen spelen. Daartoe heeft de Europese Commissie op 4 maart 2021 een voorstel gepresenteerd om te waarborgen dat vrouwen en mannen in de EU **gelijk loon voor gelijk werk** krijgen. Het voorstel bevat maatregelen voor loontransparantie, zoals looninformatie voor werkzoekenden, het recht om te weten hoeveel werknemers die hetzelfde werk doen betaald krijgen en, voor grote bedrijven, een rapportageplicht met betrekking tot het loonverschil tussen mannen en vrouwen. Verder versterkt het voorstel de instrumenten waarmee werknemers hun rechten kunnen afdwingen en vergemakkelijkt het de toegang tot de rechter.

Gendergelijkheid staat ook centraal bij het buitenlandbeleid van de EU. Het op 25 november 2020 gelanceerde **genderactieplan van de EU** bevat een gedurfde, nieuwe operationele agenda om gelijkheid te bevorderen en ervoor te zorgen dat vrouwen en meisjes overal ter wereld kunnen bijdragen aan de verwezenlijking van democratie, gerechtigheid, vrede en veiligheid. In 2025 zal 85 % van al het nieuwe buitenlandbeleid van de EU bijdragen aan gendergelijkheid en de emancipatie van vrouwen.

Op 3 maart 2021 kwam de Europese Commissie met de **strategie voor de rechten van personen met een handicap**. Die maakt de weg vrij voor een onbelemmerd Europa zodat personen met een handicap in de EU en daarbuiten ten volle en op voet van gelijkheid kunnen deelnemen aan de samenleving en de economie. De strategie is erop gericht om zowel op EU-niveau als op het niveau van de lidstaten vooruitgang te boeken op alle gebieden waarop het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap betrekking heeft.

Om Europa klaar te stomen voor de volgende generaties presenteerde de Commissie op 24 maart 2021 een nieuwe **EU-strategie voor de rechten van het kind**.

Die gaat uit van het beginsel dat elk kind in de Europese Unie en in de wereld dezelfde rechten moet genieten en vrij van discriminatie moet kunnen leven. De strategie omvat concrete maatregelen die zijn ingedeeld volgens zes thematische prioriteiten, waaronder de deelname kinderen aan het democratische en politieke leven; de bestrijding van kinderarmoede en alle vormen van geweld tegen kinderen; het bevorderen van kindvriendelijke justitie; de ondersteuning en bescherming van kinderen bij de digitale transitie; en de intensivering van de inspanningen van de EU op het gebied van kinderrechten bij haar externe optreden. Zowel de strategie als de Europese kindergarantie zijn gebaseerd op uitgebreide raadplegingen van burgers en belanghebbenden en, bovenal, meer dan 10 000 kinderen. Dit alles maakt deel uit van de vastberaden inspanningen om kinderen centraal te stellen bij de beleidsvorming van de EU.

In maart 2021 presenteerde de Europese Commissie een voorstel om te waarborgen dat vrouwen en mannen in de EU **gelijk loon voor gelijk werk** krijgen.

DE EUROPESE DEMOCRATIEËN EN DE RECHTSSTAAT BESCHERMEN

In september 2020 heeft de Europese Commissie het eerste **jaarverslag over de rechtsstaat** gepresenteerd. Dat bevatte een overzicht van de situatie van de rechtsstaat in de EU, samen met 27 landspecifieke hoofdstukken. De EU heeft haar bestaande instrumentarium uitgebreid en het startsein gegeven voor een inclusief EU-breed debat over de rechtsstatelijke cultuur.

In juli 2021 maakte de Commissie het **tweede EU-brede verslag over de rechtsstaat** bekend, dat de nieuwe ontwikkelingen behandelt die zich sinds september hebben voorgedaan. In het verslag van 2021 wordt dieper ingegaan op de problemen die in het vorige verslag zijn vastgesteld en is rekening gehouden met de impact van de COVID-19-pandemie. Over het geheel genomen zijn er in de lidstaten veel positieve ontwikkelingen. Zo wordt een aantal van de problemen aangepakt die in het verslag van 2020 zijn vastgesteld. Er blijft echter ook bezorgdheid bestaan. Over sommige landen is die zelfs toegenomen, vooral wat betreft de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en de situatie van de media. In het verslag werd ook onderstreept dat de nationale systemen tijdens de COVID-19-pandemie zeer veerkrachtig zijn gebleken. De pandemie heeft ook duidelijk gemaakt hoe belangrijk het is om het systeem van de scheiding der machten in stand te houden en zo de rechtsstaat te handhaven.

Het verslag maakt deel uit van de bredere inspanningen van de EU om haar fundamentele waarden te bevorderen en te verdedigen. Daartoe behoren ook het actieplan voor Europese democratie, de vernieuwde strategie voor de tenuitvoerlegging van het Handvest van de grondrechten, en het nieuwe conditionaliteitsstelsel ter bescherming van de EU-begroting.

De eerbiediging van de rechtsstaat is een wezenlijke voorwaarde voor goed financieel beheer en doeltreffende EU-financiering. Voor het eerst is de EU toegerust met een mechanisme om haar begroting, inclusief NextGenerationEU, te beschermen tegen schendingen van de beginselen van de rechtsstaat. Met het **conditionaliteitsstelsel** kan de EU, rekening houdend met de aard, ernst en omvang van de schendingen, haar financiering opschorten, verminderen of beperken. De betrokken verordening is **sinds 1 januari 2021 van toepassing** en geldt voor elke schending die vanaf die dag plaatsvindt.

In december 2020 presenteerde de Europese Commissie de nieuwe strategie ter versterking van de toepassing van het **EU-Handvest van de grondrechten**, waarmee zij haar hernieuwde engagement voor de volledige toepassing van het Handvest bevestigt.

In een gezonde en bloeiende democratie kunnen burgers vrijelijk hun mening uiten, hun politieke leiders kiezen en over hun toekomst beslissen. Het in december 2020 gepresenteerde **actieplan voor Europese democratie** bevat maatregelen om vrije en eerlijke verkiezingen in de EU te bevorderen, de mediavrijheid te vergroten en desinformatie te bestrijden. Nu we midden in een digitale revolutie zitten, moeten burgers in staat zijn feiten te onderscheiden van fictie en moeten vrije media en het maatschappelijk middenveld kunnen deelnemen aan een open debat, vrij van kwaadwillige inmenging. De Commissie zal juridische stappen in verband met **politieke reclame** voorstellen. Daarbij zullen de respectieve verantwoordelijkheden worden verduidelijkt van sponsors van betaalde inhoud en productie- en distributiekanaalen, waaronder onlineplatforms, adverteerders en politieke adviesbureaus. Ook zal de Commissie maatregelen aanbevelen om de **veiligheid van journalisten** te waarborgen en een initiatief presenteren om hen te beschermen tegen strategische rechtszaken ter ontmoediging van burgerparticipatie.

Op 26 maart 2021 heeft de Commissie voorgesteld de **praktijkcode betreffende desinformatie** – wereldwijd de eerste in zijn soort – te verbeteren door richtsnoeren op te stellen om de code doeltreffender te maken in de bestrijding van desinformatie en het wekken van vertrouwen in informatie op internet.

De EU is uitgerust met een mechanisme om haar **begroting te beschermen** tegen inbreuken op de rechtsstaat.

Het **Europees Openbaar Ministerie** is op 1 juni 2021 met zijn werkzaamheden gestart.

De Commissie heeft eveneens het **Europees Openbaar Ministerie** opgericht. Dat is op 1 juni 2021 met zijn werkzaamheden gestart en vormt een nieuw hoofdstuk in de strijd tegen grensoverschrijdende criminaliteit. Dit allereerste supranationaal parket moet het geld van de belastingbetaler in de EU beschermen via de opsporing en vervolging van misdrijven als corruptie, het witwassen van geld, en grensoverschrijdende btw-fraude.

EEN VEILIGHEIDSUNIE

De Commissie zet zich om de Europeanen te beschermen, zowel online als offline. Sinds de vaststelling van de EU-strategie voor de veiligheidsunie in juli 2020 heeft de Commissie belangrijke nieuwe wetgevingsinitiatieven ingediend om **Europol te versterken** en **kritieke fysieke en digitale infrastructuur te beschermen**. De Commissie heeft ook een **agenda inzake terrorismebestrijding voor de EU** en initiatieven ter bestrijding van **georganiseerde misdaad**, mensenhandel, drugshandel, seksueel misbruik van kinderen en illegale vuurwapenhandel vastgesteld, evenals een nieuwe **EU-strategie voor cyberbeveiliging**. In februari 2021 werden in de hele EU nieuwe regels van toepassing die de toegang tot precursoren voor explosieven beperken, zodat het voor terroristen moeilijker wordt om zelfgemaakte explosieven te maken. In juni gingen baanbrekende EU-regels van kracht ter voorkoming van de verspreiding van terroristische online-inhoud. Die verplichten onlineplatforms ertoe om terroristische inhoud die door de autoriteiten van de lidstaten gesignaleerd wordt, binnen een uur te verwijderen. In juli 2020 heeft de Commissie een nieuwe strategie voorgesteld voor de bestrijding van seksueel misbruik van kinderen, zowel offline als online. Op basis van een voorstel van de Commissie zijn in 2021 voorlopige en vrijwillige regels voor aanbieders van onlinediensten in werking getreden. Zij worden geacht seksueel misbruik van kinderen op het internet op te sporen en te melden en materiaal dat dergelijk misbruik bevat te verwijderen.

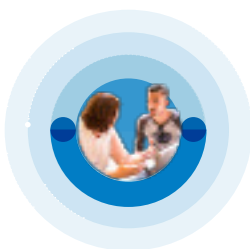
In juni 2021 kwam de Commissie met een voorstel om een nieuwe **gezamenlijke cybereenheden** op te richten. Het doel van de eenheid is het aanpakken van het stijgende aantal serieuze cyberincidenten waar de openbare diensten, het bedrijfsleven en burgers in de hele EU door worden getroffen.

De gezamenlijke cybereenheden dient als platform voor een **gecoördineerde EU-respons** tegen grootschalige cyberincidenten en -crises en voor ondersteuning bij het herstel van dergelijke aanvallen. Momenteel zijn er in de EU en haar lidstaten vele entiteiten betrokken in verschillende gebieden en sectoren. De sectoren mogen specifiek zijn, maar de bedreigingen zijn vaak gemeenschappelijk, waardoor er behoefte is aan coördinatie, het delen van kennis en zelfs voorafgaande waarschuwingen.

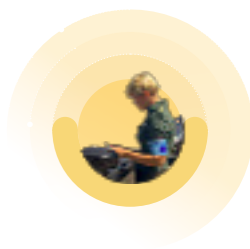
In juli 2021 heeft de Europese Commissie een ambitieus pakket wetgevingsvoorstellen gepresenteerd om de **EU-regels ter bestrijding van witwaspraktijken en terrorismefinanciering** te versterken. Het pakket omvat ook een voorstel voor de oprichting van een nieuwe EU-autoriteit ter bestrijding van witwassen. Met dit pakket wordt ernaar gestreefd de opsporing van verdachte transacties en activiteiten te verbeteren en de achterpoortjes te sluiten die criminelen gebruiken om via het financiële stelsel illegale opbrengsten wit te wassen of terroristische activiteiten te financieren. De antiwitwasregels van de EU behoren tot de strengste ter wereld. Maar deze regels moeten nu consequent worden toegepast en nauwlettend worden gecontroleerd om ervoor te zorgen dat ze echt effect hebben.

HET NIEUWE MIGRATIE- EN ASIELPACT

Op 23 september 2020 heeft de Commissie het **nieuwe migratie- en asielpact** voorgesteld, waarmee een nieuw begin wordt gemaakt op het vlak van migratie. Het omvat een combinatie van robuust en billijk grensbeheer met menselijke en efficiënte regels voor asiel en migratie. Het pact is een nieuwe strategie voor verantwoordelijkheid en solidariteit, partnerschappen met derde landen en legale migratiemogelijkheden. Dat pact vormt nu reeds de leidraad voor het optreden van de Commissie op het gebied van migratie, bijvoorbeeld voor de samenwerking met partnerlanden. Er wordt vooruitgang geboekt op wetgevingsgebied. Het Europees Parlement en de Raad hebben de **richtlijn inzake de Europese blauwe kaart** en de verordening inzake het **Asielagentschap van de Europese Unie** aangenomen.

Meer vertrouwen door
betere en effectievere
procedures

Goed beheerde Schengen-
en buitengrenzen

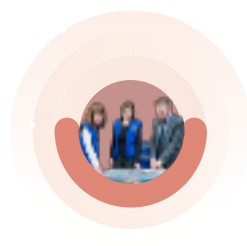
Concrete solidariteit

Vaardigheden en
talent

Verdieping van internationale
partnerschappen

Flexibiliteit en
veerkracht

Om te zorgen voor inclusievere integratie en meer erkenning van de belangrijke bijdrage van migranten aan de samenlevingen en economieën van de Europese Unie kwam de Commissie in november 2020 met het **actieplan voor integratie en inclusie 2021-2027**. In februari 2021 heeft zij een mededeling en een eerste verslag over samenwerking met belangrijke niet-EU-landen op het gebied van terugkeer en overname vastgesteld. Om weer te geven hoe belangrijk het is legale mobiliteit te bevorderen, organiseerde de Commissie in juni 2021 tevens een openingsevenement op hoog niveau voor talentpartnerschappen.

De **allereerste EU-strategie inzake vrijwillige terugkeer en re-integratie van migranten** is in april 2021 vastgesteld. Doel ervan is vrijwillige terugkeer uit lidstaten en doorreislanden te vergemakkelijken, de kwaliteit van de programma's voor terugkeer en re-integratie te verbeteren, betere koppelingen met ontwikkelingsinitiatieven tot stand te brengen en de samenwerking met de partnerlanden te versterken.

Op 2 juni 2021 presenteerde de Commissie een **nieuwe strategie om het Schengengebied te versterken**. Doel hiervan is te zorgen voor een doeltreffend beheer van de buitengrenzen van de EU; een intensievere politie en justitiële samenwerking; een betere paraatheid en governance; en de voltooiing van de uitbreiding van het Schengengebied.

In augustus 2021 heeft **Belarus** een instroom van irreguliere migratie aangemoedigd via de Litouwse grens (tot 10 augustus ongeveer 4 120 personen in 2021; 55 keer zoveel als in 2020) — een poging om mensenlevens en menselijk leed te instrumentaliseren om politieke redenen. De EU heeft Litouwen ondersteund met een uitgebreid maatregelenpakket: drie EU-agentschappen steunden Litouwen op het terrein door meer dan 150 personen in te zetten; de Commissie heeft €37,6 miljoen aan noodfinanciering toegekend voor opvangfaciliteiten en diensten voor en steun aan ongeveer 8 000 migranten; samen met Noorwegen hebben 16 lidstaten humanitaire hulp gestuurd via het Uniemechanisme voor civiele bescherming; de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Europese Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid hebben contact opgenomen met de landen van herkomst, met name Irak; en de Iraakse burgerluchtvaartautoriteit heeft alle vluchten van Irak naar Belarus opgeschort. In een IPCR-vergadering (geïntegreerde politieke crisisrespons) op ministerieel niveau op 18 augustus is de EU-aanpak bevestigd.

Naar aanleiding van de ontwikkelingen in **Afghanistan** in de zomer van 2021 heeft de Commissie een alomvattende aanpak van de crisis uitgestippeld, met onder meer steun voor ontheemden in Afghanistan, steun aan landen in de regio waar Afgaanse onderdanen humanitaire en ontwikkelingshulp ontvangen, en verhoging van de hervestigingsquota om kwetsbare mensen te helpen. Tegelijkertijd wordt rekening gehouden met het risico van irreguliere migratie, wordt mensensmokkel bestreden en wordt het beheer van de EU-grenzen gewaarborgd. De Commissie verklaarde zich bereid om na te gaan welke begrotingsmiddelen nodig zijn voor de steun aan de EU-lidstaten die meer inspanningen zullen leveren en vluchtelingen helpen hervestigen.

4. GEOPOLITIEK NA DE PANDEMIE

In het begin van de pandemie hanteerden heel wat leiders overal ter wereld een “eigen land eerst”-aanpak. De EU koos daar echter niet voor. De Europese Commissie heeft zich aanhoudend ingezet om verschillende internationale spelers samen te brengen en nieuwe coalities en nieuwe samenwerkingsinitiatieven te creëren om COVID-19 te bestrijden en een begin te maken met duurzaam wereldwijd herstel.

Europa is opgetreden als spil van de wereldwijde samenwerking op het gebied van vaccins. De Commissie was een van de drijvende krachten achter de **ACT-Accelerator** en de **Covax-faciliteit**, de **werkzaamheden van de G7** voor het delen van vaccins met landen met een laag of gemiddeld inkomen, en de eerste **wereldgezondheidstop**. Bovendien hebben we met andere grote economieën getimmerd aan een gezamenlijke aanpak van de economische crisis, en stellen we de gezondheid van onze planeet en de **duurzameontwikkelingsdoelstellingen** centraal bij dit herstel. We hebben met de Verenigde Naties, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en andere internationale partners gewerkt om het mondiale ambitieniveau aan te scherpen in de aanloop naar de COP26-klimaatconferentie van de VN in Glasgow en de biodiversiteitsconferentie van de VN in Kunming in China. Europa speelt een belangrijke rol in het aansturen van internationale samenwerking.

In 2021 heeft de EU stellig vastgehouden aan haar fundamentele waarden en belangen en de eerbiediging van de mensenrechten wereldwijd. De **wereldwijde EU-sanctieregeling voor de mensenrechten**, die de EU in december 2020 had goedgekeurd, is voor de eerste keer ingezet. Sancties werden opgelegd aan personen en entiteiten uit China, Eritrea, Libië, de Democratische Volksrepubliek Korea, Rusland en Zuid-Sudan, wegens hun verantwoordelijkheid voor ernstige mensenrechtenschendingen, zoals foltering, buitengerechtigde executies en moorden, gedwongen verdwijning, willekeurige arrestatie of detentie en het systematisch gebruik van dwangarbeid.

NIEUWE HOOFDSTUKKEN BEGINNEN MET ONZE NAASTE PARTNERS

Eind 2020 opende de Europese Unie een nieuw hoofdstuk in haar partnerschap met het Verenigd Koninkrijk. Op 24 december 2020 bereikten de EU en het Verenigd Koninkrijk **een voor beide partijen voordelige handels- en samenwerkingsovereenkomst** om de gezamenlijke belangen van beide partijen te beschermen en eerlijke concurrentie te waarborgen aan beide zijden van het kanaal. De overeenkomst is op 1 mei 2021 in werking getreden. Tegelijkertijd zal de EU in het kader van de brexitaanpassingsreserve zorgen voor aanvullende financiële steun voor de regio's en economische activiteiten waarvoor de overeenkomst belangrijke gevolgen zal hebben.

De volledige uitvoering van het terugtrekkingsakkoord tussen de EU en het VK, waaronder het Protocol inzake Ierland/Noord-Ierland, blijft voor de EU een prioriteit en een basisvoorwaarde voor een nauw en constructief partnerschap op basis van beide overeenkomsten.

De jaarwisseling luidde ook voor de Verenigde Staten een nieuwe periode in. Kort na de verkiezingen in de VS in november 2020 hebben de Europese Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid een **nieuwe trans-Atlantische agenda voor mondiale samenwerking** opgesteld. Het trans-Atlantisch partnerschap, dat zo nieuw leven wordt ingeblazen en wordt uitgerust voor de huidige mondiale context, bestrijkt vier onderling verbonden gebieden: COVID-19 te boven komen; onze planeet en welvaart beschermen; beter samenwerken op het gebied van technologie, handel en normen; en samen streven naar een veiligere en democratischere wereld.

Op de **topontmoeting tussen de EU en de VS** van 15 juni 2021 — de eerste in zeven jaar — hebben de Europese leiders en de Amerikaanse president Joe Biden opnieuw uiting gegeven aan de gedeelde trans-Atlantische vastberadenheid. Uit de top blijkt hoe de nieuwe trans-Atlantische agenda al vruchten afwerpt: de EU en de Verenigde Staten hebben een **EU-VS-raad voor handel en technologie** op hoog niveau opgezet als forum om de aanpak van belangrijke wereldwijde economische, technologische en handelskwesties te coördineren en de trans-Atlantische economische en handelsbetrekkingen te verdiepen op basis van gedeelde democratische waarden. Doel daarvan is om de kansen voor marktgestuurde trans-Atlantische samenwerking gezamenlijk te maximaliseren, het technologisch en industrieel leiderschap aan beide kanten te versterken en de bilaterale handel en investeringen uit te breiden.

Naast de Raad voor handel en technologie zullen beide partijen ook een gezamenlijke EU-VS-dialoog over mededingingsbeleid op het gebied van technologie tot stand brengen, die specifiek zal gaan over de ontwikkeling van gemeenschappelijke benaderingen en meer samenwerking op het gebied van mededingingsbeleid en handhaving in de technologiesector. De EU en de Verenigde Staten hebben zich er eveneens toe verbonden hun samenwerking te intensiveren met betrekking tot de aanpak van de klimaatverandering, de milieuaantasting en het biodiversiteitsverlies, alsmede groene groei te bevorderen, onze oceanen te beschermen, en alle andere belangrijke spelers aan te sporen tot ambitieuze actie.

De EU en de VS hebben een **Raad voor handel en technologie** op hoog niveau opgezet.

De Commissie ontwierp een alomvattend plan voor economische steun aan een toekomstig democratisch **Belarus**.

BETREKKINGEN MET CHINA EN RUSLAND

Het einde van 2020 betekende het einde van de intensieve onderhandelingen met China die resulteerden in een ambitieuze brede investeringsovereenkomst. Voor de EU is **China** een economische concurrent, een systemische rivaal zelfs, maar met zijn bevolking van 1,4 miljard is het land ook een partner als het gaat om de aanpak van wereldwijde milieuproblemen en handel. De **brede investeringsovereenkomst** heeft tot doel EU-bedrijven gelijke voorwaarden te garanderen en duurzaamheidsverplichtingen te introduceren in de investeringsbetrekkingen met China.

Om ervoor te zorgen dat iedereen zich op de eengemaakte markt aan dezelfde regels houdt, is de Commissie in mei 2021 gekomen met een voorstel voor een verordening ter controle van **verstorende subsidies** van buitenlandse overheden aan ondernemingen die in de EU actief zijn. Wij kunnen niet langer aanvaarden dat ondernemingen in de EU die onder onze staatssteunregels vallen, worden benadeeld ten opzichte van ondernemingen die ongecontroleerde steun van elders ontvangen.

Het optreden van China heeft geleid tot de eerste **EU-sancties** tegen Chinese functionarissen die verantwoordelijk zijn voor de schending van de mensenrechten van de Oeigoerse bevolking.

Eveneens is een **milieu- en klimaatdialoog op hoog niveau** met China op gang gebracht als erkenning van de cruciale rol die het land heeft in de wereldwijde strijd tegen klimaatverandering en zijn toenemende inzet op dit gebied.

In juni 2021 deden de Europese Commissie en de hoge vertegenwoordiger aanbevelingen over de actualisering van het **EU-beleid inzake Rusland**. Wij hebben voorgesteld dat de EU tegelijkertijd weerwerk biedt aan, druk uitoefent op en in dialoog gaat met Rusland. Alleen een constructieve opstelling van de Russische machthebbers kan het huidige, onvruchtbare tij in deze belangrijke relatie keren. De EU is onvermoeibaar weerstand blijven bieden tegen schendingen van de mensenrechten en blijven opkomen voor democratische waarden. In maart 2021 heeft de EU sancties opgelegd aan vier personen wegens hun rechtstreekse rol bij de willekeurige arrestatie, vervolging en veroordeling van de Russische oppositiepoliticus Aleksej Navalny door de Russische autoriteiten, en de onderdrukking van vreedzame protesten.

In mei 2021 heeft de Commissie de Raad haar ontwerp voorgelegd voor een alomvattend plan van €3 miljard economische steun aan een toekomstig democratisch **Belarus**. Sinds oktober 2020 heeft de EU geleidelijk beperkende maatregelen ingesteld tegen personen en entiteiten die verantwoordelijk zijn voor het frauduleuze verloop van de presidentsverkiezingen van augustus 2020 en voor de intimidatie en gewelddadige onderdrukking van vreedzame demonstranten, oppositieleden en journalisten. Momenteel zijn in totaal 166 personen en 15 entiteiten onderworpen aan beperkende maatregelen, die bestaan uit een bevroering van tegoeden van zowel personen als entiteiten en een reisverbod voor specifieke personen.

De EU heeft ook krachtig gereageerd op de gedwongen landing van een Ryanair-vlucht in Minsk op 23 mei 2021 door alle Belarussische luchtvaartmaatschappijen te verbieden door het EU-luchtruim te vliegen, door vluchten van die maatschappijen de toegang tot EU-luchthavens te ontfangen en door gerichte economische sancties vast te stellen.

BETREKKINGEN MET ONZE BUREN IN DE WESTELIJKE BALKAN EN HET MIDDELLANDSE ZEEGEBIED

In een hernieuwde poging te benadrukken dat de Westelijke Balkan in de EU thuishoort, heeft de Commissie in oktober 2020 het jaarlijkse uitbreidingspakket vastgesteld, met de hervormingsprioriteiten die de kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten moeten aanpakken. Tegelijkertijd heeft de Commissie eveneens een **economisch en investeringsplan voor de Westelijke Balkan** aangenomen, op basis van tot wel €9 miljard aan investeringen voor vlaggenschipprojecten. Met het plan en de bijbehorende groene agenda voor de Westelijke Balkan wordt beoogd het herstel op de lange termijn te bevorderen, gestoeld op de groene en de digitale transitie. Op 2 juni 2021 hebben het Parlement, de Raad en de Commissie een politiek akkoord bereikt over het instrument voor pretoetredingssteun III, dat de weg vrijmaakt voor pretoetredingssteun, onder meer via de uitvoering van bovengenoemd economisch en investeringsplan.

In maart 2021 presenteerden de Commissie en de hoge vertegenwoordiger aan de Europese Raad een gezamenlijke mededeling over de staat van de politieke, economische en handelsbetrekkingen tussen de **EU en Turkije**. Op basis van een stapsgewijze, evenredige en omkeerbare aanpak is de EU bereid de samenwerking met Turkije op een aantal gebieden te versterken. Die zijn in ons gemeenschappelijk belang en kunnen stapsgewijs worden nagestreefd, op voorwaarde dat de constructieve inspanningen van Turkije worden voortgezet en versterkt. Gelet op het belang om Syrische vluchtelingen en hun gastgemeenschappen in Jordanië, Libanon, Turkije en andere delen van de regio te blijven ondersteunen, heeft de Commissie in juni 2021 voorgesteld de EU-financiering voort te zetten, met €3 miljard steun tot 2024 voor acties in Turkije. Het voeren van een dialoog over de eerbiediging van de democratie, de rechtsstaat en de vrouwenrechten blijft een integraal onderdeel van de betrekkingen tussen de EU en Turkije.

Een ambitieuze en innovatieve **nieuwe agenda voor het Middellandse Zeegebied**, die is vastgesteld op 9 februari 2021, helpt het strategisch partnerschap tussen de EU en het zuidelijk nabuurschap een nieuw elan te geven en te versterken. De nieuwe agenda omvat een specifiek economisch en investeringsplan om het sociaal-economische herstel van het zuidelijk nabuurschap op de lange termijn te stimuleren. In het kader van het nieuwe Instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking van de EU zal tot €7 miljard worden toegewezen voor de uitvoering van de agenda in de periode 2021–2027, waarmee de volgende tien jaar tot €30 miljard aan particuliere en publieke investeringen in de regio zou kunnen worden gemobiliseerd.

De **Afrikaanse Unie** is een nauwe partner van de EU. Samen bouwen we aan een welvarendere, vreedigere en duurzamere toekomst voor mensen aan weerszijden van de Middellandse Zee. Gezien de strijd tegen COVID-19 en de noodzaak om de economische gevolgen ervan aan te pakken, moeten we extra inzetten op de ontwikkeling van diverse partnerschapsprioriteiten met onze Afrikaanse partners om tijdens de top met de Afrikaanse Unie in 2022 tot een gecoördineerde aanpak te komen. Samen streven de EU en de Afrikaanse Unie ook naar een succesvolle verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties.

WERELDWIJD SAMENWERKEN MET GELIJKGEZINDE DEMOCRATIEËN

Op de **top tussen de EU en India** van 8 mei 2021 bereikten de partijen overeenstemming over een connectiviteitspartnerschap en over het hervatten van de onderhandelingen over een evenwichtige, ambitieuze, alomvattende en wederzijds voordelige handelsovereenkomst. Daarnaast spraken zij af om onderhandelingen te starten over een aparte investeringsbeschermingsovereenkomst en over een afzonderlijke overeenkomst inzake geografische aanduidingen.

Volgend op het vorig jaar overeengekomen connectiviteitspartnerschap, is tijdens de top van 27 mei 2021 een **groene alliantie van de EU met Japan** aangekondigd. Via de groene alliantie zijn beide partijen voornemens hun economieën in de loop van de komende decennia sneller klimaatneutraal, circulair en hulpbronnefficiënt te maken. De EU en Japan zullen later dit jaar ook een dialoog op hoog niveau over de gezondheidszorg voeren en daarin bijzondere aandacht schenken aan een duurzaam geldwezen.

Op 14 juni hebben de Europese leiders op de **top EU-Canada** een ontmoeting gehad met premier Justin Trudeau. Dat heeft geresulteerd in een ambitieus **strategisch partnerschap inzake grondstoffen** en een gezondheidsdialoog op hoog niveau, die wederzijdse voordelen zullen opleveren. De bijeenkomst bevestigde dat de EU en Canada het in sterke mate eens zijn over belangrijke kwesties zoals gezondheid, vaccins, klimaatactie, biodiversiteit, handel, digitale kwesties en buitenlandse betrekkingen.

EUROPA – HET KLOPPEND HART VAN DE WERELDWIJDE SAMENWERKING

Het **strategisch partnerschap tussen de EU en de NAVO** blijft concrete resultaten opleveren ten voordele van de Euro-Atlantische gemeenschap.

In februari 2021 presenteerden de Commissie en de hoge vertegenwoordiger een strategie om de bijdrage van de EU aan een **op regels gebaseerd multilateralisme** te versterken. In die strategie wordt ervoor gepleit de partnerschappen van de EU te versterken door nieuwe allianties aan te gaan met derde landen, regionale en internationale organisaties en andere actoren, zoals maatschappelijke organisaties, teneinde een inclusief multilateralisme te bevorderen. Het bezoek van VN-secretaris-generaal António Guterres in juni 2021 — zijn eerste bezoek aan Brussel sinds zijn herverkiezing — bood de gelegenheid om de balans op te maken van het partnerschap tussen de EU en de VN en de weg te effenen voor meer samenwerking tussen beide partijen.

Tijdens de allereerste ontmoeting tussen **NAVO-secretaris-generaal Jens Stoltenberg** en het college van Commissieleden in december 2020 werd de ongeziene mate van samenwerking tussen de twee organisaties toegejuicht. Het strategisch partnerschap tussen de EU en de NAVO blijft voor de Euro-Atlantische democratische gemeenschap concrete resultaten opleveren op diverse gebieden, waaronder militaire mobiliteit, hybride dreigingen, kwaadwillige buitenlandse inmenging en cyberdefensie. Met de sterke steun van lidstaten en bondgenoten wordt de samenwerking verder verstevigd op het vlak van weerbaarheid, nieuwe en disruptieve technologieën, klimaat en defensie.

De mondiale verantwoordelijkheid van de EU als humanitaire actor is nooit belangrijker geweest dan nu, in een tijd waar de gevolgen van crises snel uitdijen en de beginselen van humanitaire hulp op nauwelijks eerder geziene wijze in het gedrang komen. Op 10 maart heeft de Commissie haar goedkeuring gehecht aan een **nieuwe strategische visie van de EU op humanitaire hulp**, die een plan bevat om de wereldwijde impact van het humanitaire optreden van de EU te vergroten.

De EU neemt het voortouw bij de inspanningen om de op regels gebaseerde multilaterale handel te versterken. De evaluatie die de Commissie in februari 2021 heeft gemaakt van het handelsbeleid, met als titel “Een open, duurzaam en assertief handelsbeleid”, heeft tot doel gestalte te geven aan een nieuw systeem van mondiaal bestuur, voor beide partijen voordelige bilaterale betrekkingen uit te bouwen en de EU tegelijkertijd te beschermen tegen oneerlijke praktijken en misbruik. In die evaluatie stippelt de Commissie haar aanpak uit ten aanzien van de **hervorming van de Wereldhandelsorganisatie** ter verbetering van haar kerntaken: geschillenbeslechting, regelgeving en toezicht.

De Wereldhandelsorganisatie heeft een belangrijke rol gespeeld om de mondiale toeleveringsketens tijdens de COVID-19-crisis open te houden en de weg vrij te maken voor een billijke toegang tot vaccins en behandelingen. De EU heeft het voortouw genomen door een handels- en gezondheidsinitiatief voor te stellen dat gericht is op handelsfacilitatie, de opheffing van uitvoerbeperkingen en maximalisering van de mogelijkheden van het intellectuele-eigendomsstelsel met betrekking tot het delen van vaccins en behandelingen.

Sinds de benoeming van de eerste **hoge ambtenaar voor handhaving van de handelsregels** in juli 2020 concentreert de Commissie zich in toenemende mate op de uitvoering en handhaving van handelsovereenkomsten van de EU. De gewijzigde handhavingsverordening is in februari 2021 in werking getreden en stelt de EU in staat haar handelsbelangen te beschermen in de Wereldhandelsorganisatie.

Op 19 januari 2021 heeft de Europese Commissie een **nieuwe strategie** voorgesteld die **de openheid, sterkte en veerkracht** van het economisch-financieel bestel van de EU de komende jaren moet stimuleren. Doel van deze strategie is om Europa beter in staat te stellen een leidende rol te spelen bij de mondiale economische governance, terwijl de EU toch wordt beschermd tegen oneerlijke praktijken en misbruiken.

Tussen 11 en 13 juni 2021 hebben voorzitter Von der Leyen en Charles Michel, de voorzitter van de Europese Raad, de EU vertegenwoordigd op de **top van de leiders van de G7** in Carbis Bay, Verenigd Koninkrijk. Tijdens de top kwamen de leiders verdere verbintenissen overeen inzake het delen van vaccins, de financiering van klimaatmaatregelen, en concrete vorderingen in de richting van een mondiale oplossing voor belasting van de digitale economie en voor de hervorming van de Wereldhandelsorganisatie. De EU heeft haar steun aan het wereldwijde partnerschap voor onderwijs voor de periode 2021-2027 opgevoerd tot €700 miljoen.

De EU neemt het voortouw bij de inspanningen om de **op regels gebaseerde multilaterale handel** te versterken.

---

5. SAMEN VORM GEVEN AAN DE TOEKOMST VAN EUROPA

Essentieel voor onze Europese democratie is dat de burgers weten met wie de besluitvormers vergaderen en wie invloed probeert uit te oefenen op nieuwe wetgeving en nieuw beleid. Op 20 mei 2021 heeft de Commissie samen met het Europees Parlement en de Raad het nieuw interinstitutioneel akkoord over een verplicht transparantieregister ondertekend. Het akkoord, dat op 1 juli 2021 in werking is getreden, breidt het toepassingsgebied van het **transparantieregister** uit en omvat beginselen en regels voor een gecoördineerde aanpak van transparante en ethische belangenbehartiging op EU-niveau. Het zal een gemeenschappelijke cultuur van transparantie in de hand werken en tegelijk rekening houden met de respectieve specifieke kenmerken van de ondertekenende instellingen.

Ter bevordering van Europa's herstel komt het er nu meer dan ooit op aan het wetgevingsproces zo doeltreffend mogelijk te laten verlopen en de wetten van de EU af te stemmen op de behoeften van morgen. De Commissie heeft daartoe in april 2021 een voorstel ingediend om het wetgevingsproces van de EU bij te werken en te stroomlijnen. Met de goedkeuring van de **mededeling over betere regelgeving** blijft de Commissie in het wetgevingsproces zo inclusief mogelijk te werk gaan om ervoor te zorgen dat onze initiatieven geschikt zijn voor het beoogde doel, en het dagelijkse leven en werk van burgers en ondernemingen verbeteren.

De **Conferentie over de toekomst van Europa** is een vernieuwende oefening in participatieve overlegdemocratie. De Conferentie beantwoordt aan de roep van de burgers om meer inspraak in wat de EU doet en hoe de EU voor hen werkt. Wat er voor de EU-burgers toe doet, daar gaat het om. De Conferentie biedt burgers nieuwe manieren om na te denken over de toekomstprioriteiten van de EU en hun stem zwaarder te laten wegen bij de vormgeving van die prioriteiten. Ze staat open voor burgers van allerlei achtergronden en uit alle hoeken van de Europese Unie en heeft speciale aandacht voor jongeren. Hiermee krijgt de stille meerderheid de mogelijkheid om in contact te treden met de EU.

Op 10 maart heeft het gezamenlijk voorzitterschap van de Conferentie, bestaande uit de voorzitters van het Europees Parlement, van het roulerend voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie en van de Europese Commissie, een gezamenlijke verklaring ondertekend en zich er zo toe verbonden de conclusies van de conferentie om te zetten in toekomstige beleidsvorming.

De werkzaamheden voor de Conferentie gingen van start op 19 april, toen het dagelijks bestuur, bestaande uit vertegenwoordigers van de drie instellingen, het **digitaal platform** van de Conferentie lanceerde, dat beschikbaar is in de 24 officiële talen van de EU. Op de Dag van Europa volgde een openingsevenement in het Europees Parlement in Straatsburg. Het digitaal platform is het centrale informatiepunt over de Conferentie en is op Europees niveau het eerste in zijn soort als het aankomt op grootte, interactiviteit en meertaligheid. Het verenigt alle bijdragen aan de Conferentie, ook die van overlegpanels van EU-burgers en de plenaire vergaderingen van de Conferentie.

Op 17 juni vond in Portugal het eerste evenement voor EU-burgers plaats en op 19 juni in Straatsburg de inaugurele plenaire bijeenkomst. Burgers van alle leeftijden en achtergronden worden nu op een ongeziene manier bij de EU betrokken. Zoals voorzitter Von der Leyen in haar Staat van de Unie 2020 al aangaf: "De toekomst wordt wat wij ervan maken. En Europa wordt wat wij willen dat het wordt."

**STAAT VAN
DE UNIE**

TIJDLIJN

SEPTEMBER

2020

18.9

Een Unie van gelijkheid: de Commissie stelt het allereerste **EU-actieplan tegen racisme** voor.

24.9

De Europese Commissie heeft een **Digital-Financepakket** aangenomen, met daarin een Digital Finance-strategie en wetgevingsvoorstellen over crypto-activa en digitale veerkracht, voor een concurrerende financiële sector in de EU, die consumenten toegang biedt tot innovatieve financiële producten en tegelijkertijd een hoog niveau van consumentenbescherming en financiële stabiliteit biedt.

23.9

Een nieuw **migratie- en asielpact** voorziet in verbeterde en snellere procedures in het hele asiel- en migratiesysteem en brengt de beginselen van solidariteit en billijke verdeling van de verantwoordelijkheid in evenwicht.

OKTOBER

2020

6.10

Een **alomvattend economisch en investeringsplan** wordt aangenomen om het herstel van de Westelijke Balkan op de lange termijn te stimuleren en regionale integratie te bevorderen.

7.10

De Commissie neemt een nieuw **tienjarenplan aan voor steun aan Roma in de EU**.

8.10

De Commissie hecht haar goedkeuring aan het contract met het farmaceutisch bedrijf **Janssen Pharmaceutica NV**, dat de EU-landen in staat stelt vaccins aan te kopen voor 200 miljoen mensen en de optie bevat van extra doses voor nog eens 200 miljoen mensen. De Commissie had al op 14 augustus 2020 een eerste overeenkomst bereikt met het farmaceutisch bedrijf **AstraZeneca**. Op basis van die overeenkomst zijn namens de EU-lidstaten 300 miljoen doses van het vaccin aangekocht, met de optie om nog eens 100 miljoen extra doses aan te schaffen.

14. 10

De Europese Green Deal: de Commissie keurt een **nieuwe strategie voor chemische stoffen** goed om te werken aan een gifvrij milieu.

21. 10

De Commissie geeft in het kader van het SURE-instrument van de EU een **eerste sociale obligatie van €17 miljard** uit om banen te helpen beschermen en mensen aan het werk te houden.

27. 10

€17 miljard wordt uitbetaald aan Spanje, Italië en Polen als de eerste tranche van financiële steun aan de lidstaten in het kader van het SURE-instrument. Tot dusver is SURE reeds ten goede gekomen aan tot wel 30 miljoen werknemers en 2,5 miljoen bedrijven. De EU heeft in totaal al ongeveer €90 miljard ter beschikking gesteld aan 19 lidstaten.

28. 10

De Commissie stelt een EU-richtlijn voor om ervoor te zorgen dat werknemers in de Unie worden beschermd door adequate minimumlonen die een behoorlijke levensstandaard mogelijk maken, ongeacht waar zij werken.

NOVEMBER

2020

11. 11

De lancering van de **nieuwe consumentenagenda** stelt consumenten in de EU in staat een actieve rol te spelen in de groene en de digitale transitie.

11. 11

De eerste stappen worden gezet richting de **Europese gezondheidsunie**, om te zorgen voor een sterkere paraatheid en respons tijdens de huidige en toekomstige gezondheids crises.

11. 11

De Commissie hecht haar goedkeuring aan het contract met de farmaceutische bedrijven BioNTech en Pfizer, dat voorziet in de initiële aankoop van 200 miljoen doses namens alle EU-lidstaten, plus een optie op nog eens 100 miljoen doses.

12. 11

De Commissie presenteert de allereerste **EU-strategie voor gelijkheid van lhbtqi'ers**.

25. 11

Er wordt een **genderactieplan** voorgesteld om gendergelijkheid en de emancipatie van vrouwen in alle facetten van het externe optreden van de EU te bevorderen.

25. 11

De Commissie keurt het contract met het farmaceutisch bedrijf Moderna goed, dat voorziet in de initiële aankoop van 80 miljoen doses namens alle EU-lidstaten, plus een optie op nog eens 80 miljoen doses.

DECEMBER

2020

2 . 12

Betrekkingen tussen de EU en de VS: de EU stelt een nieuwe, toekomstgerichte trans-Atlantische agenda voor mondiale samenwerking voor.

3 . 12

De Commissie presenteert een **actieplan voor Europese democratie** dat de burgers mondiger en de democratieën in de hele EU robuuster moet maken.

10 . 12

De Europese Green Deal: met het oog op een circulaire en klimaatneutrale economie wordt een voorstel gedaan voor een **verordening inzake duurzame batterijen**.

15 . 12

De wet inzake digitale diensten en de wet inzake digitale markten: er wordt een ambitieuze hervorming van de digitale ruimte voorgesteld, samen met een uitgebreide reeks nieuwe regels voor alle digitale diensten.

17 . 12

De Raad neemt de **langetermijnbegroting van de EU voor 2021-2027** aan, goed voor een totaal van €1,211 biljoen in lopende prijzen.

21 . 12

De Europese Commissie keurt het **eerste veilig en doeltreffend vaccin tegen COVID-19** goed.

24 . 12

Na intensieve onderhandelingen bereikt de Commissie een **overeenkomst met het Verenigd Koninkrijk** over de voorwaarden van zijn toekomstige betrekkingen met de EU.

27 . 12

De eerste Europeanen worden tegen COVID-19 gevaccineerd.

JANUARI

2021

18.1

De Commissie geeft het startschot voor de ontwerpfase van het **“Nieuw Europees Bauhaus”**, dat als doel heeft om met een combinatie van design, duurzaamheid en investeringen te helpen de Europese Green Deal te realiseren.

6.1

Het tweede veilig en doeltreffend vaccin tegen COVID-19 wordt goedgekeurd.

29.1

De Europese Commissie keurt het derde veilig en doeltreffend vaccin tegen COVID-19 goed.

29.1

De Commissie voert een transparantie- en vergunningmechanisme in voor de export van COVID-19-vaccins.

FEBRUARI

2021

9.2

De EU stelt een nieuwe agenda voor het **Middellandse Zeegebied** voor om het strategisch partnerschap met haar partners van het Zuidelijk Nabuurschap te versterken.

10.2

Het Europees Parlement bekrachtigt het politieke akkoord dat is bereikt over de herstel- en veerkrachtfaciliteit, het instrument dat de hoeksteen van NextGenerationEU vormt.

17.2

Om beter voorbereid te zijn op de dreiging van nieuwe varianten stelt de Commissie een nieuw plan voor biodefensieve paraatheid voor: de **HERA-incubator**.

17.2

Er wordt een nieuwe strategie gepresenteerd om de **bijdrage van de EU aan een op regels gebaseerd multilateralisme te versterken**.

18.2

De Commissie stippelt de koers uit voor een open, duurzaam en assertief **EU-handelsbeleid**.

19.2

Op de G7-top kondigt Commissievoorzitter Ursula von der Leyen aan dat de **EU haar bijdrage aan Covax** – de wereldwijde faciliteit voor universele toegang tot vaccins, verdubbelt van €500 miljoen naar €1 miljard.

MAART

2021

3.3

Een Unie van gelijkheid: de Commissie komt met haar strategie voor de rechten van personen met een handicap voor 2021-2030 zodat zij ten volle kunnen deelnemen aan de samenleving.

4.3

Loontransparantie: de Commissie presenteert een voorstel over loontransparantie om te waarborgen dat vrouwen en mannen in de EU gelijk loon voor gelijk werk krijgen.

9.3

Europa's digitale decennium: de Commissie zet de koers uit voor een digitaal soeverein Europa tegen 2030.

4.3

Met het **actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten** wordt de ambitie uitgedrukt voor een sterk sociaal Europa.

11.3

Het vierde veilig en doeltreffend vaccin tegen **COVID-19** wordt goedgekeurd voor gebruik in de EU.

10.3

De voorzitter van het Europees Parlement, David Sassoli, de premier van Portugal, António Costa, namens het voorzitterschap van de Raad, en Commissievoorzitter Von der Leyen ondertekenen de **gezamenlijke verklaring over de Conferentie over de toekomst van Europa**.

18.3

De Europese Innovatieraad wordt opgericht om wetenschappelijke ideeën in baanbrekende innovaties om te zetten.

17.3

De Commissie stelt een digitaal certificaat voor om het veilige en vrije verkeer in de EU tijdens de COVID-19-pandemie te vergemakkelijken.

24.3

De EU zet een nieuw uitgebreid beleidskader op om te verzekeren dat de rechten van alle kinderen worden beschermd en doet een voorstel voor een Europese kindergarantie.

25.3

De Europese Green Deal: de Commissie presenteert maatregelen om de biologische productie een impuls te geven.

APRIL

2021

14.4

Om de grensoverschrijdende bedrijfsmodellen van criminele organisaties te ontwrichten, presenteert de Commissie een EU-strategie voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit, samen met een nieuwe strategie voor de bestrijding van mensenhandel, die moet helpen misdaad te voorkomen, mensenhandelaars voor het gerecht te brengen en de positie van slachtoffers te versterken.

15.4

In de nieuwe partnerschapsovereenkomst tussen de EU en leden van de Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan wordt het kader voor politieke, economische en sectorale samenwerking voor de komende twintig jaar vastgelegd.

21.4

De Commissie presenteert nieuwe regels en acties voor excellentie en vertrouwen in kunstmatige intelligentie om van de EU de mondiale hub voor betrouwbare kunstmatige intelligentie te maken.

21.4

Duurzaam geldwezen en EU-taxonomie: de Commissie neemt verdere stappen om geld naar duurzame activiteiten te leiden.

MEI

2021

5.5

De **industriële strategie van de EU** wordt bijgewerkt om ervoor te zorgen dat in de Europese ambities voor de industrie ten volle rekening wordt gehouden met de nieuwe omstandigheden na de COVID-19-crisis en wordt bijgedragen aan de transformatie naar een duurzamere, meer digitale, veerkrachtigere en wereldwijd concurrerendere economie.

8.5

Tijdens de **bijeenkomst van de leiders van de EU en India in Porto** en via **videoconferentie** sluiten de EU en India een uitgebreid connectiviteitspartnerschap waarin zij hun engagement bevestigen om samen te werken aan de ondersteuning van veerkrachtige en duurzame connectiviteit in India en in derde landen en regio's.

12.5

Om de EU op koers te brengen naar de doelstelling voor 2050 van een gezonde planeet voor gezonde mensen, stelt de Commissie het **EU-actieplan: "Verontreiniging van lucht, water en bodem naar nul"** voor.

17.5

De Europese Green Deal: de Commissie geeft de aanzet voor een **duurzame blauwe economie** in de EU ten behoeve van bedrijfstakken en sectoren die verband houden met de oceaan, de zee en de kust.

7-8.5

Op de **sociale top in Porto** verbinden de EU-instellingen, de Europese sociale partners en maatschappelijke organisaties zich ertoe alles in het werk te stellen om een inclusiever en socialer Europa tot stand te brengen.

9.5

Het openingsevenement van de Conferentie over de toekomst van Europa vindt plaats op de **Dag van Europa 2021** in Straatsburg.

15.5

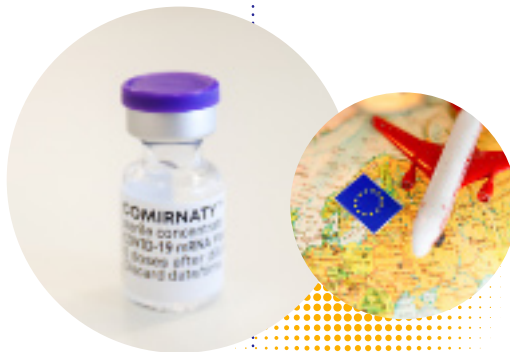
Tijdens de **top over de financiering van Afrikaanse economieën** kondigt voorzitter van de Commissie Ursula von der Leyen een initiatief van Team Europa aan ter ondersteuning van het herstel van Afrika na de COVID-19-pandemie.

18.5

Een mededeling over de **belasting van ondernemingen in de 21e eeuw** wordt goedgekeurd ter bevordering van een robuust, efficiënt en billijk belastingstelsel voor ondernemingen in de EU.

20.5

De Commissie ondertekent een **derde contract met de farmaceutische bedrijven BioNTech en Pfizer** waarin ze namens alle EU-lidstaten een aanvullende 1,8 miljard doses reserveert voor de periode tussen eind 2021 en 2023.

20.5

De EU-lidstaten stemmen ermee in om **gevaccineerde reizigers van buiten de EU weer toe te laten**.

21.5

Commissievoorzitter Von der Leyen kondigt een **initiatief van Team Europa ter waarde van €1 miljard** aan voor de productie van en de toegang tot vaccins, geneesmiddelen en gezondheidstechnologieën in Afrika.

21.5

Op de samen door Commissievoorzitter Ursula von der Leyen en de Italiaanse premier Draghi georganiseerde **mondiale gezondheidstop** beloven de G20-leiders maatregelen te nemen om wereldwijd sneller een einde te maken aan de coronacrisis en zich beter voor te bereiden op nieuwe pandemieën.

25.5

De zevende tranche van **financiële steun in het kader van het SURE-instrument** wordt uitbetaald, in de vorm van €14,1 miljard voor twaalf lidstaten.

26.5

De Commissie presenteert richtsnoeren ter verbetering van de **praktijkcode betreffende desinformatie** – wereldwijd de eerste in zijn soort.

28.5

De EU ontwerpt een pakket van €3 miljard voor economische steun aan een toekomstig democratisch **Belarus**.

31.5

Alle lidstaten ratificeren het **eigenmiddelenbesluit**, waardoor de Commissie leningen kan aangaan om het herstel in het kader van NextGenerationEU te financieren.

JUNI

2021

1.6

Het Europees Openbaar Ministerie wordt opgericht en betekent een nieuw hoofdstuk in de strijd tegen grensoverschrijdende criminaliteit.

2.6

De Commissie presenteert een nieuwe strategie om het grootste gebied ter wereld waar mensen vrij kunnen rondreizen – het Schengengebied – sterker en veerkrachtiger te maken.

3.6

De Commissie presenteert een kader voor een veilige en betrouwbare Europese digitale identiteit, die beschikbaar zal zijn voor alle burgers, ingezetenen en bedrijven.

15.6

Op de top in Brussel verbinden de leiders van de EU en de VS zich ertoe een einde te maken aan de COVID-19-pandemie en het mondiale herstel te sturen.

JULI

2021

14.7

De Commissie stelt een pakket maatregelen vast om het EU-beleid inzake klimaat, energie, landgebruik, vervoer en belastingen zo af te stemmen dat de netto broeikasgasemissies **tegen 2030** ten opzichte van het niveau van 1990 **met minstens 55 %** kunnen worden verlaagd.

6.7

Om haar ambitieniveau op het gebied van duurzame financiering te verhogen, keurt de Commissie het voorstel **voor een Europese norm voor groene obligaties** goed, waarmee een kwalitatief hoogstaande vrijwillige standaard voor obligaties ter financiering van duurzame investeringen wordt ingevoerd.

16.7

De nieuwe **bosstrategie van de EU** moet zorgen voor gezonde en veerkrachtige bossen die een aanzienlijke bijdrage leveren aan het ombuigen van het verlies aan biodiversiteit en het bereiken van klimaatneutraliteit.

20.7

Rechtsstaat 2021: het EU-verslag toont een positieve evolutie in de lidstaten, maar wijst ook op punten van ernstige zorg.

20.7

Bestrijding van financiële criminaliteit: de Commissie herzielt de regels ter bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering.

AUGUSTUS

2021

25.8

Sinds december 2020 zijn in de EU **522,4 miljoen vaccindoses toegediend**, en meer dan 250 miljoen EU-burgers zijn volledig gevaccineerd.

De Europese Commissie is niet aansprakelijk voor de gevolgen die voortvloeien uit hergebruik van deze publicatie.

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2021

© Europese Unie, 2021

Het beleid ten aanzien van hergebruik van documenten van de Europese Commissie wordt uitgevoerd overeenkomstig Besluit 2011/833/EU van de Commissie van 12 december 2011 betreffende het hergebruik van documenten van de Commissie (PB L 330 van 14.12.2011, blz. 39).

Tenzij anders vermeld, is hergebruik van dit document toegestaan krachtens een Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)-licentie (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Dit betekent dat hergebruik is toegestaan, mits de bron correct wordt aangegeven en eventuele wijzigingen worden vermeld.

Voor het gebruik of de reproductie van onderdelen die niet het eigendom zijn van de Europese Unie, kan het nodig zijn rechtstreeks om toestemming van de respectieve houders van het recht te verzoeken.

